

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka
in Trzin. — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Včeraj je obiskal kranjsko tovarno Sava predsednik izvršnega sveta skupščine SRS Stane Kavčič. Spremljal ga je tudi predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar. Predsednik Kavčič je z velikim zanimanjem ogledoval tovarno, nato pa se je s predstavniki podjetja pogovarjal o proizvodni problematiki in načrtih te delovne organizacije. (JK)

Spoštovani potrošniki!

Na 5. strani tega časopisa objavljamo rezultate
4. nagrajnega zrebanja reklamne prodaje

Jesen v Kokri

400 srečnim dobitnikom kakor tudi vsem drugim našim kupcem želimo tudi v bodoče mnogo sreče pri nakupu v naših bogato založenih trgovinah s tekstilom, galanterijo, plastiko in pohištvo.

Vsak nakup v prodajalnah KOKRE
prinaša obilo sreče in zadovoljstva.

ZA OBISK SE PRIPOROČA
KOKRA — KRANJ

Pomoč Banjaluki: Nihče noče biti zadnji

Iz Banjaluke poročajo, da veliko število prizadetega prebivalstva še vedno živi pod šotori. Na srečo je vreme lepo, zato je bivanje na prostem mogoče. V mestu ob Vrbašu se pripravljajo na sprejem dolgoročnega programa za obnovo porušenega mesta.

Strokovne komisije, ki ugotavljajo škodo in pregleduje-

jo poškodovana poslopja, delajo noč in dan. Ugotovile so da v Banjaluki ni nobene hiše, ki je potres ne bi poškodoval. Do sedaj so pregledali 85 odstotkov hiš, natančneje 18.109. Razen tega so strokovne komisije pregledale tudi 129 gospodarskih poslopjij, 6289 stanovanj je takoj vseljivih, 8000 stanovanj je potrebnih temeljitega popravila, 4000 pa bodo morali takoj porušiti, ker popravilo sploh ne pride v poštev. Med slednjimi je tudi stanovanjsko poslopje Titanik, Dimičeva palača, poslovna stavba Metala, verjetno pa bo tudi hotel Bosno doletela podobna usoda.

Kljub temu se mesto oživlja. Nekatere tovarne so že začele s proizvodnjo, zagorela je elektrika, vodo pa še vedno dovažajo s cisternami. Odprli so tudi nekatere restavracije in prodajalne.

Pomoč porušeni Banjaluki prihaja iz vseh krajev in koncev države ter tujine. Banjaluka kreditna banka dodeljuje prebivalcem mesta, katere je prizadel potres 40.000 dinarjev kredita z 2-odstotnimi obrestmi in petletnim odplačilnim rokom.

Tudi delovne in družbene organizacije na Gorenjskem nenehno zbirajo pomoč za prizadete v Banjaluki. O prvi pomoči iz Kranja in Radovljice smo že pisali v zadnji številki našega časnika, zato danes tistih organizacij iz obeh občin, ki so že prispevale za Banjaluko, ne bomo naštevali.

V ponedeljek, 3. novembra, smo se pri občinskih štabih za pomoč Banjaluki pozanimali, kako poteka akcija zbiranja pomoči.

Tole so nam povedali:
TRZIC: Za Banjaluko so že prispevali: skupščina obči-

ne, osnovna šola Krize, ZLIT, Peko in tovarna pil Triglav. Spisek seveda ni dokončen, ker bodo samoupravni organi v nekaterih podjetjih še ta teden sklepali o obliki in višini pomoči, kar jim je priporočila tudi občinska skupščina. Pomoč za Banjaluko zbirajo tudi organizacije Rdečega križa po terenu.

SKOFJA LOKA: Gorenjska predlnica, Sešir, Odeja, Elra, Kmetijska zadruga, LTH, Kroj, Transturist, Niko Zelezniki, Invalid, Remont, skupščina občine, Slikoplesk, Obrtnik.

Včeraj zjutraj je odpotovala v Banjaluko tudi posebna delegacija loške občine, sestavljena iz članov štaba za zaščito pred naravnimi nesrečami, zdravstvenih delavcev, predstavnikov skupščine in inšpekcijskih služb, ki se bo na kraju samem seznanila s posledicami nesreče in nači-

nom, kako se kar najbolj temeljito pripraviti na možnost nesreče doma.

JESENICE: Zarja, občinski sindikalni svet, Zavod za vzdrževanje športnih objektov, Zelezarna, Kovinoservis,

(Nadalj. na 16. str.)

Delegacija Jesenic obišče Beljak

Seдемčlanska delegacija Jesenic, ki jo bo vodil predsednik jeseniške občinske skupščine Franc Žvan bo v petek obiskala Beljak. S predstavniki mesta Beljak se bodo pogovarjali o navezavi tesnejših stikov med obema mestoma.

Jesenice, 4. novembra — Ob 10. uri dopoldne sta predsednik jeseniške občinske skupščine Franc Žvan in direktor Iskre Elektromehanike Kranj Boris Kryštufek podpisala pogodbo o gradnji novega obrata kranjske Iskre na Blejski Dobravi. V novem obratu se bo lahko zaposlilo 200 žensk iz jeseniške občine. Iskra bo v tem obratu uredila justažo ploščatih relejev za telefonske centrale in sestavo žičnih oblik. (A. Z.) — Foto: F. Perdan

Prejšnji teden so uradno odprli novi kranjski vrtec Vide Sinkovec-Janine ob Oldhamski cesti. Otvoritvi je prisostvovalo poleg številnih Kranjčanov še več predstavnikov družbenega in političnega življenja v Kranju ter podpredsednik izvršnega sveta Slovenije Vinko Hafner ter članica izvršnega sveta Slovenije Zora Tomič. Vrtec je izročila namenu Marija Strajnar.

Novi kranjski vrtec

V ponedeljek, 3. novembra, je prvi živčav predšolskih otrok napolnil prostore novega kranjskega vrtca Vide Sinkovec-Janine. V estetsko in funkcionalno urejenih prostorih bo imelo odslej varstvo 110 predšolskih otrok in 35 dojenčkov. Številni občani in gostje, ki so se ob uradni otvoritvi vrtca prejšnji teden sprehodili skozi njegove prostore, pač ne bi mogli očitatih arhitektu — to je bil inž.

arh. Dušan Moškon, da je zavoljo estetskega videza zanemarjal uporabnost. Z prvega dan so se uporabniki kot tudi vzgojiteljice odlično znašli v igralnih koticah.

Novi vrtec ima tudi kot edini v Kranju telovadnico, ki pa jo bodo uporabljali otroci vseh kranjskih vrtcev. Prav tako bo za vse kranjske vrtce ter za vse šolske otroke v varstvu tudi sodobno opremljena kuhinja, ki bo

lahko pripravila 900 do 1000 obrokov na dan. Mlečna kuhinja za jedi je seveda ločena. V stavbi je tudi pralnica in šivalnica, ki bo opravljala svoje delo prav tako za vseh sedem kranjskih vrtcev.

V kletnih prostorih vrtca bodo dobile svoje prostore nekatere dejavnosti krajevne skupnosti in pa prostori civilne zaščite.

Celotna investicija je sicer presegla predvideno vsoto, saj so stroški izgradnje novega vrtca narasli na okoli 350 starih milijonov. Visok znesek pa ne gre toliko na račun sodobnega videza in uporabnosti, ki naj bi ne zastarela že v nekaj letih, pač pa zaradi naknadno ugotovljenih značilnosti terena ter v zvezi razrešitve dobro urejenih kletnih prostorov. In ne nazadnje je bila tudi ideja o centralni in sodobni kuhinji za vse vrtce sprejeta naknadno.

A. Z.

Sindikati o kulturni skupnosti

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Kranj Stane Božič je za danes (sredo) ob 12. uri sklical razširjeno sejo sveta. Na dnevnem redu je razprava o osnutku statuta kulturne skupnosti v kranjski občini in o osnutku republiškega zakona o kulturnih skupnostih. Pri tej točki

bodo izvolili tudi člane za kulturno skupnost.

Razen tega pa bo svet sklepal še o občinih zborih strokovnih sindikatov in občnem zboru občinskega sindikalnega sveta ter razpravljal o delu organov občinskega sveta med obema sejama.

Srečanje s porušeno Banjaluko

Jože Kavčič, sekretar izvršnega odbora občinske konference SZDL v Kranju, je v sredo, 29. oktobra, odpotoval v Banjaluko s tovornjakom, ki je v porušeno mesto odpeljal prvo pošiljko pomoči iz kranjske občine. Po vrnitvi nam je povedal nekaj vtisov ob srečanju z ranjenim mestom.

»Znano je, da so tudi kranjske delovne organizacije takoj priskočile na pomoč prizadetim krajem v Bosanski Krajini. Živila, obleko in odeje je bilo treba čimprej prepeljati na prizadeto območje. Tako sem v sredo s tovornjakom Creine, vozil ga je Ivan Markun, odšel v Banjaluko.

Pot je bila dolga in precej naporna, saj sva z Ivanom od Zagreba naprej vozila ponoči. Okrog desetih zvečer sva prispela v Banjaluko. Povsod je bila tema, le žarometi avtomobilov in ognji pred poškodovanimi hišami so razsvetljevali okolico. Ob njih so sedeli prebivalci, ki niso mogli, niti smeli živeti v hišah. Ob prihodu v mesto je k nama prisedel vodnik, ki naju je pripeljal do skladišča. Tu je čakala skupina vojakov in civilistov, ki so v dobre pol ure zložili in prevzeli blago.

Odšla sva v glavni štab. To je bilo šotorsko naselje pred poškodovano stavbo občinske skupščine. Dežurni tovariši so nama razložili, kako poteka življenje v teh težkih razmerah. Povedali so nama, da so v glavnem vsi stanovalci v šotorskih naseljih in da je preskrba s hrano in vodo zadovoljiva. Poškodovane prebivalce so namestili po bolnicah v okoliških krajih. Posebne ekipe strokovnjakov so pregledovale poškodovane objekte. Ob tem so ugotovili, da je od 38 šol samo v dveh mogoče pouk. Nič boljše ni z zdravstvenimi ustanovami in gospodarskimi objekti. Posebno sta prizadeti tovarni Rudi Čajevec in tovarna viskoze in celuloze. Slednja bo začela obratovati šele po štirih ali šestih mesecih. Se in še bi lahko naštevali...

Med razgovorom so zasvetile svetilke javne razsvetljave na glavni ulici. Zato sva šla z Ivanom pogledat poškodovane in porušene hiše. Na pločnikih in cestišču so ležali ostanki porušeni sten in strešnih konstrukcij, razbito steklo oken in izložb ter posamezni kosi pohištva. Ob zgradbah so stražili vojaki. Poškodovana je zlasti notranjost hiš. Na pogled od daleč je stavba v redu. Ko pa se ji približaš, vidiš razpoke v vodovodni in navpični smeri in rumeno oznako, kar pomeni, da bo treba stavbo porušiti. Ob ogledu mesta sva srečavala ljudi s kovčki in različnimi svežnji perila in odev v rokah, ki so odhajali v šotorska naselja.

Prizadeta ob pogledu na ruševine sva odšla na počitek v najin tovornjak, vendar ohrabrena, da obstaja v mestu izredno dobra organizacija. Prebivalci se zavdajo, da jih čukajo težke naloge, preden bo v mestu mogoče normalno življenje.

Ko sva ob prvem svitu naslednjega dne zapuščala ranjeno mesto, so ljudje hiteli v svoje delovne organizacije in na druga zborna mesta. Njihov delovni dan se je začel. Končal se bo v poznih večernih urah. Z Ivanom sva zapuščala Banjaluko v prepričanju, da bo vsak nov delovni dan svetlejši.

Tako je bilo pred enim tednom. Sedanji položaj potrjuje najino prepričanje.

J. Košnjek

Z varčevanjem pri Gorenjski kreditni banki

● — DOSEŽETE

visoko obrestovanje hranilnih vlog in deviznih računov;

● — STE ZAVAROVANI

za primer nezgodne smrti in trajne invalidnosti (pogoj: vloga 1000 dila vezana na odpovedni rok nad eno leto);

ZATO SE ČIMPREJ VKLJUČITE MED NAŠE VLAGATELJE!

BLED ● JESENICE ● KRANJ ● RADOVLJICA ● SKOFJA LOKA ● TRZİČ

● — POSPEŠUJETE

gorenjsko gospodarstvo in s tem

● — DVIGATE

svoj življenjski standard

Aktualna tema: Gospodarske organizacije

Kaj pričakujete od bližnjih ukrepov?

Takšno vprašanje smo po peti seji predsedstva zveze komunistov Jugoslavije, ki je bila v Beogradu, zastavili direktorjem oziroma vodilnim delavcem v petih gorenjskih podjetjih. Poprašali smo v Zvezni železarni Jesenice, kranjskem Tekstilindusu, Tovarni čipk in vezenin na Bledu, Loški tovarni hladilnikov in v tržiškem Peku. Zakaj?

Predsedstvo je razpravljalo o nekaterih aktualnih vprašanjih razvoja družbenoekonomskih odnosov, posebej o likvidnosti v gospodarstvu, njegovem položaju v delitvi družbenega proizvoda in o ukinitvi ostankov tako imenovanega državnega kapitala. Razen tega v gospodarstvu nestrno pričakujejo okrog 20 konkretnih ukrepov. O težavah in raznih pojavih nelikvidnosti pa smo pisali tudi v našem časniku. In tudi v prihodnje nameravamo spremljati različna gibanja in pojave v gospodarstvu. Zato torej nas je zanimalo, kaj pričakujejo od bližnjih ukrepov v gospodarstvu.

Praden pa prepustimo besedo predstavnikom omenjenih gospodarskih organizacij, moramo povedati, da nam direktor tržiške tovarne Peko zaradi obilice dela in zadržanosti ni uspel odgovoriti na vprašanje. Obljubil nam je, da bo odgovoril sredi tega meseca.

● **Zvezna Jesenice:** Nekateri ukrepi nas lahko močno prizadenejo. »Kratkoročne ukrepe bi morali uvajati postopoma,

hkrati pa bi morali sproti ocenjevati njihove posledice. To velja še posebej za našo dejavnost, ki je zaradi neresnega odnosa bazične do

ostale industrije prišla v težak položaj. Tako se tudi mi srečujemo z nelikvidnostjo. Menimo tudi, da nas nekateri takojšnji ukrepi lahko precej prizadenejo in ogrozijo normalno izvajanje našega sanacijskega programa.

Prepričani smo, da bi za trajno reševanje nelikvidnosti morali upoštevati predloge gospodarstva. To so predvsem večja vloga menice in vrednostnih papirjev. Prav tako pa bi drugi predlogi: odpis nefunkcionalnih osnovnih sredstev, predlogi glede zaloga materiala in gotovega blaga, lahko precej pripomogli k hitrejšemu prilaganju na tržno gospodarstvo.

● **Tekstilindus Kranj:** »Ni smo proti uvozu, vendar...«

Odgovor na zastavljeno vprašanje smo v kranjskem Tekstilindusu dobili pravzaprav posredno in sicer, ko je kolektiv obiskal predsednik centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije France Popit. Ob kratkem srečanju so ga predstavniki podjetja seznanili, da je podjetje že nekaj let v težavnem položaju. Glavni vzroki za težave pa so po njihovem mnenju v uvozu tekstilnega blaga.

»Nismo proti uvozu, vendar je treba spoštovati postavljeni uvozni program in vnaprej določiti, kaj bomo uvažali.«

Posebno vlogo pri omenjenih težavah pa po njihovem mnenju igra tudi trgovina, ki sili domače proizvajalce tekstila, da jo posredno ali neposredno kreditirajo.

Ko smo potem vprašali nekatero predstavnico, kaj pričakujejo od ukrepov, so nam povedali, da bi bilo treba upoštevati oziroma v ukre-

pih sprejeti njihova opozorila. Pričakujejo torej, da bodo nekateri ukrepi onemogočili dosedanje prakso na področju tekstilne industrije, hkrati pa se zavedajo, da jim nekateri lahko povzročijo tudi določene nove težave in jih bodo zato čimprej preučili ter se pripravili nanje.

● **Vezenine Bled:** »Smo za ukrepe, ki naj naredijo red«

»Prepričan sem, da vsi v gospodarstvu veliko pričakujejo od napovedanih ukrepov. Vsak po svoje namreč občuti težave oziroma nelikvidnost. Naša največja težava in hkrati neznanica je intervencijski uvoz in domača nerazumljiva ali bolje rečeno nemogoča politika trgovskih podjetij. Povedal vam bom primer. S trgovci v tujini se lahko dogovorimo za izvoz določenega blaga za leto dni naprej, ko pa poprašamo doma, naletimo velikokrat na zmigovanje z rameni. Prav zato v našem podjetju menimo, da bi napovedani ukrepi morali narediti določen red v celotni gospodarski politiki; ne le v delovnih organizacijah. Da bi napovedani ukrepi dosegli pravi namen v gospodarskih organizacijah, moramo urediti nekatera osnovna oziroma generalna vprašanja pri nas.« meni direktor tovarne čipk in vezenin Miro Rozman.

● **Loška tovarna hladilnikov:** »Uveljavila se bo menica!«

Franc Braniselj: »Kup novih predpisov v gospodarstvu ne bo prinesel kaj bistveno novega. Tako ne moremo pričakovati posebnih sprememb na področju večje tržnosti v blagovnem in denarnem prometu, prav tako ne pri uvažanju trdnjših mehanizmov, ki bi omejevali neprijetne skoke v gibanju gospodarstva. In najbrž ne bo prišlo tudi do večjih novosti oziroma sprememb pri uveljavljanju takšnih pravil poslovanja, ki bodo ustrezala našim družbenim pogojem.

Se največ lahko pričakujemo od novih možnosti v prometu z denarjem. Menica se bo uveljavila kot plačilno sredstvo. Uvedeni bodo novi dolgoročni vrednostni papirji in urejen bo promet z njimi (potrdila o vlogi v kreditni sklad in o oročenih sredstvih, obveznice itd.).

Pomembna novost pa bo tudi možnost, da se predčasno zamenjajo direktorji in vodilni delavci, če podjetje posluje z izgubo. Zahtevati bo moč prisilno upravo ali stečaj za podjetje, ki je nelikvidno; in sicer tudi v primeru, da ne posluje z izgubo.«

Predstavljamo vam:

Šešir Skofja Loka

Tovarna Šešir iz Skofje Loke bo kmalu slavila 50-letnico svojega »rojstva«. Ustanovili so jo namreč že leta 1921. Delničarji — med njimi sta bila najmočnejša Ljubljanska kreditna banka in Združena gospodarska banka Ljubljana — sprva od nje niso imeli kaj prida dobička. Podjetje se je do dobrega utrdilo šele kasneje, po letu 1934, ko je uprava nabavila nove, za tiste čase moderne stroje in posodobila proizvodnjo.

Drugo temeljito obnovo so obrati tovarne doživeli leta 1958. Proizvodnja ter število zaposlenih sta se začeli večati. Najbolj nazoren kazalec rasti je potrošnja zajčje dlake, osnovne surovine za izdelavo klobukov. Pred dobrim desetletjem so jo porabili 26 ton, letos pa bo ta številka dosegla 50 ton. Podjetje danes zaposluje 250 ljudi.

Šešir je v minulem obdobju preživel manjšo krizo. Toda z razširitvijo lastne trgovske mreže, z intenzivnejšim izvozom ter prodajo doma so jo kmalu prebrodili. Inozemski kupci so večinoma iz zahodne Evrope, iz Grčije, Izraela in Perzije. Izvoz je tovarni lanj navrgel 250 tisoč dolarjev, kar predstavlja petino vsega dohodka podjetja. Spremenili so tudi njegovo strukturo, saj je delež končnih proizvodov močno narasel. Kar se tiče domačega trga, sta glavni potrošnik Slovenija in del Hrvaške, medtem ko ostalih republik ne pokriva.

Glavni problem Šeširja je pomanjkanje obratnih sredstev. Ko bodo imeli na voljo dovolj denarja, nameravajo prenoviti kožarno in trgovino ter nasploh modernizirati proizvodnjo.

Izdelava klobukov je posebna veja znotraj tekstilne panoge, zato ni lahko dobiti primernih kadrov. Ze izšolani strokovnjaki se morajo v tovarni dodatno izpopolnjevati. Kljub temu so v Šeširju zadnja leta precej izboljšali kvalifikacijsko strukturo zaposlenih. Danes ima podjetje 10 tehnikov (leta 1958 le dva). Dva njegova štipendista študirata na ekonomski fakulteti, dva na Višji šoli za organizacijo dela, eden pa na višji komercialni šoli. I.G.

A. Zalar

Ta mesec nova barvarna in pletilnica

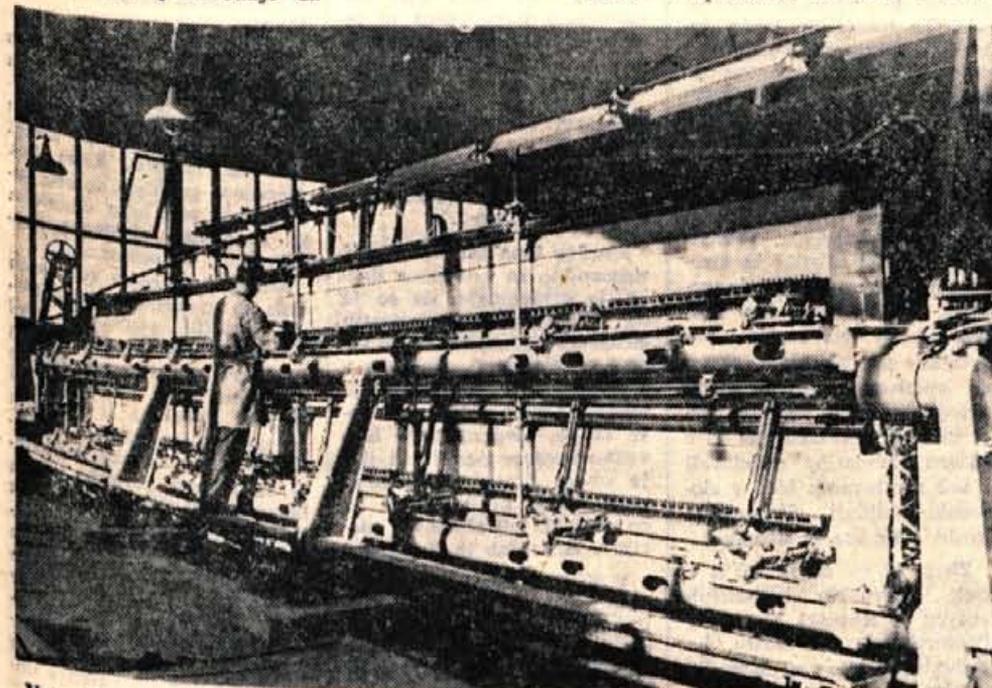
Zraven prostorov tovarne čipk in vezenin na Bledu že stojita novi hali. Prav te dni v obeh urejajo barvarno in pletilnico. Direktor Vezenine Bled tovarni Miro Rozman nam je pred dnevi povedal, da bo v obeh novih zgradbah do 29. novembra že stekla proizvodnja. Razen tega pa bo to podjetje, kjer je trenutno skupaj z vajenci okrog 540 zaposlenih, 29. novembra v Vipavi odprlo še en obrat. Letošnji proizvodni program Vezenine znaša 23 milijonov dinarjev. S proizvodnjo v nekaterih obratih pa se bo prihodnje leto povečala vrednost proizvodnje za

okrog 30 odstotkov. Prav tako pa nameravajo povečati tudi število zaposlenih. Pravijo, da bodo odprli okrog sto novih delovnih mest, zaposlili pa bodo predvsem ženske.

In še ena zanimivost: Za prihodnje leto pripravljajo v podjetju novo zbirko ženskega perila. Pravijo, da bo zbirka prijetno presenečenje za domači trg.

»Mi smo pripravljeni pa tudi trgovina se zadnje čase precej zanima za naše izdelke.« so nam povedali. — Torej lahko upamo, da ne bo ostalo zgolj pri napovedih.

A. Z.

V novi pletilnici že postavljajo stroje — Foto: F. Perdan

Skofja Loka

Nezaupnica komunalnemu podjetju Remont

Cistoča in urejenost mesta pod Lubnikom, ki bi spričo bližajoče se tisočletnice moralo še posebej skrbeti za svoj videz, ni ravno na višku. To so na zadnji seji občinske skupščine Skofja Loka podudarili skoraj vsi odborniki, to ugotavljajo tudi meščani, katerih negotovanje je vsak dan glasnejše. Gre za površino in nepopolno odvažanje smeti, za neurejenost javnih parkov in zelenic, za malomarno uravnavanje (prižiganje in ugašanje) javne razsvetljave, za težave pri pluzenju cest v zimskih mesecih... Glavni krivec — čeprav ne edini — je brez dvoma komunalno podjetje Remont, saj ne izpolnjuje nekaterih z odlokom sprejetih sklepov. Večja pozornost čistoči in videzu mesta seveda zahteva večje stroške, vendar pristojni organi menijo, da bi bilo marsikaj mogoče spremeniti že samo z boljšo organizacijo in vestnejšim odnosom do postavljenih nalog. Komunalno podjetje razmišlja o nakupu novega trojca Mercedes — unimog s

priključki, ki omogočajo hitro in temeljito odstranjevanje snega. Njegovo namero je podprl tudi predsednik krajevne skupnosti Skofja Loka, medtem ko svet za urbanizem in komunalo dvomi, da bi se splačalo nabaviti tako drago vozilo (300 tisoč novih din).

Odborniki so se precej časa zadržali tudi ob vprašanju novega centralnega pokopališča. Kot predvidevajo, bo na sedanjem loškem pokopališču do leta 1972 zmanjkalo prostora, starološkega pa bi tako ali tako morali zapreti že pred časom. Le zaradi protestov in negotova-

nja tamkajšnjih prebivalcev na njem še dovojujejo pokope. Pokopališči ležita sredi strnjanih mestnih naselij, kar ni niti najmanj primereno. Skupščina je zato sprejela sklep, da morajo pristojne službe nemudoma izbrati dokončno lokacijo novega pokopališča. Mirovalna doba opuščenih grobišč je namreč 10 let.

Odborniki so nato podprli predlog predsednika Zdravka Krvine, da mora komunalno podjetje Remont najkasneje do novega leta izboljšati delo svojih služb (beri: povečati skrb za urejenost mesta), sicer bodo zamenjali celotno njegovo vodstvo. I. G.

Zbor gostinskih vajencev v Portorožu

Prejšnji teden je bil v Portorožu že tradicionalni zbor gostinske mladine, na katerem sodeluje osem gostin-

skih šol Slovenije. Zbora, ki ga vsako leto organizira skupnost gostinskih šol, se je letos udeležilo tudi 150 gojencev blejske gostinske šole. Med dvodnevni bivanjem v našem obmorskem mestu so priredili posvetovanje, tekmovanja in več razstav. Na posvetovanju je vsaka šola obravnavala enega izmed problemov, ki tajejo današnje gostinske šole. Na zboru so ugotovili, da se posamezne delovne organizacije premalo zanimajo za svoje kadre, še posebno pa so se zavzemali za težaven položaj vajenske mladine, ki je večkrat prepuščena delodajalcem. Po opravljeni obvezni praksi se gojenci pritožujejo nad neurejenim delovnim časom in zahtevajo, da jih med prakso poučuje in vodi kvalificirana delovna sila. Te težave pa bodo dokončno odpravil le zakon o vajenski mladini. Letos je blejska gostinska šola pripravila razpravo o odnosu gostov do gostinske mladine.

V okviru zbora so priredili tudi zanimiva spretnostna tekmovanja gostincev in športna tekmovanja. Tekmovanj v lahki atletiki in streljanju so se udeležili le gojenci. Pripravili pa so tudi več razstav. Na razstavi pogrinjkov sta učenca 3. razreda gostinske šole z Bleda osvojila srebrno medaljo, gojenci 1. in 2. razreda pa so v okviru kulinarike sodelovali z več razstavami: Med v slovenski kuhinji. Skofjelovski kruhki, Medica in drugimi.

Zbor, ki ga organizirajo v treh slovenskih turističnih krajih: V Rogaški Slatini, v Portorožu in na Bledu, bo prihodnje leto v Rogaški Slatini.

D. Sedej

Z žalne svečanosti v Zabnici.— Foto: F. Perdan

Sveče in rože na grobovih

Ob dnevu mrtvih so bile na Gorenjskem številne žalne svečanosti. Spomnili smo se svojih dragih. Spomnili smo se tudi tistih deklet in fantov, očetov in mater, ki so darovali svoja življenja za svobodo in omahnili v prerani grob. Skoraj ni bilo groba, kjer ne bi prižgali svečk in položili šopek križantem. Tako je bilo v Tržiču, Kranju, na Jesenicah, Blejski Dobravi, Cerkljah, Križah itd. Tako je bilo drugje, tudi tam, kjer na kamnitem nagrobniku ni izklesanega imena, ampak nam je poznano le to, da leži pod rušo borec, partizan.

Glasovi recitatorjev, zvoki žalostink in strelji častnih salvo so odmevali v teh sončnih dneh. V spomin mrtvim, v spomin žrtvam...

Izredno lepo vreme, skoraj nenavadno za praznična dneva, je pripomoglo, da se je na spominskih svečanostih široko po Gorenjski zbralo veliko število ljudi. Posebno v Begunjah in v Dragi, kjer je množica ljudi zakrila grobove talcev. Med njimi je bilo veliko svojcev padlih, ki jim je obraz dragega še vedno pred očmi, kljub letom, ki so pretekla od zločinske morije v Begunjah in Dragi.

V Kranju je bila osrednja slovesnost ob dnevu mrtvih v petek popoldne pred spomenikom revolucije. Predstavniki družbenopolitičnih organizacij so položili vence, zbranim pa je spregovoril

predsednik ZB Kranj Pavle Bajželj. V kulturnem programu je sodeloval moški pevski zbor France Prešeren, recitatorji, godba na pihala in orkestr JLA, ki je s salvi počastil žrtve revolucije.

Na Jesenicah je bila žalna komemoracija najprej v petek na pokopališču, na praznični dan pa še na Koroški Beli in Blejski Dobravi. Govorec je sledil kulturni program, v katerem so sodelovali učenci jeseniških osnovnih šol in godba na pihala iz Zelenarne.

Tudi v radovljiški občini so bile žalne svečanosti po vseh večjih krajih in samem mestu. Svečanosti na grobiščih talcev v Begunjah in Dragi smo že omenili. Tako kot omenjena grobišča so bila tudi ostala zelo lepo okrašena in množično obiskana, posebno ob komemoracijah.

Podobno je bilo v teh dneh tudi na grobiščih v skofjelški in tržički občini. V Luki je bila osrednja spominska svečanost na sam dan mrtvih dopoldne pred domom ZZB občine, združena z bogatim kulturnim programom, v katerem so sodelovali godbeniki, recitatorji, pevc in častna četa JLA. V Tržiču pa je bila žalna komemoracija na praznični dan pred spomenikom revolucije in na skupnem grobišču borec in talcev NOB. Isti dan je bila komemoracija tudi na grobišču v Križah in pred spomeniki in obeležji v ostalih vaseh v občini. J. Košnjek

Sprašujemo

predsednika občinske skupščine Kamnik Vinka Gobca:

»Tovariš predsednik, zanima nas, kako je z uredjenostjo cest v občini?«

»V Kamniku smo že dolgo prepričani, da je ne samo za razvoj turizma temveč tudi za gospodarski razvoj območja urejenost cestnega in železniškega prometa primarnega značaja. Tega se v naši občini dobro zavedamo in s to težnjo smo tudi sprejeli program modernizacije ceste skozi Tuhinjsko dolino, ki bo veljala 12 milijonov dinarjev. Letos bomo modernizirali 8,5 kilometra ceste od skupne dolžine 29 kilometrov. Modernizirana cesta bo omogočila najkrajšo povezanost Stajerske z Gorenjsko, poleg tega pa bo razbremenila tudi cesto Domžale—Vransko. Letos smo predvidevali tudi ureditev Usnjarske in Tomšičeve ceste, vendar zaradi reševanja za-

zidalnih načrtov te obveznosti ne bomo mogli izpolniti in jo bomo prenesli v program prihodnjega leta. Sicer pa smo letos uredili pločnike in zelenice v naselju Zaprice, na Kranjski cesti in v Cankarjevi ulici. V programu 1970—1971 imamo ureditev pločnikov na cesti proti Duplici, ob športnih objektih in ob kopališču. Prihoduje leto bo tudi urejena dokumentacija za gradnjo novega hotela — poslovnega tipa, ki naj bi imel okoli 80 postelj. Za to gradnjo smo se odločili predvsem zaradi tega, ker so sedanje prenočitvene zmogljivosti stalno zasedene. V skladu z vedno večjim zanimanjem za turizem v naši občini smo lani izdali prospekt Kamnika in Velike planine. Za hitrejšo rast turizma pa pripravljamo tudi načrte za gradnjo žičnice iz mesta na Stari grad.

KRANJ — V soboto, 8. novembra, bo ob 19. uri zvečer nastopila v delavskem domu v okviru tradicionalne prireditve Gorenjski večer folklorne-plesna skupina France Marolt iz Ljubljane. Skupina je amaterska in njeni številni uspehi so sad nesebičnega in požrtvovalnega dela, ki temelji na ljubezni do ljudskega plesa in pesmi. Od ustanovitve leta 1948 pa do danes je nastopala v nešteti krajih domovne. Gostovala je v skoraj vseh evropskih državah ter v Združenih arabski republikah in Tunisu. Lani jo je predsednik republike odlikoval z redom bratstva in enotnosti s srebrnim vencem. Večer bodo popestrili še Veseli kosci z narodno zabavno glasbo. (D. S.)

Rezultati 4. nagradnega zrebanja

reklamne prodaje JESEN V KOKRI z dne 3. nov. 1969

Izrebrana št.
parag. blokaIzrebrana št.
dobitkaIzrebrana št.
parag. blokaIzrebrana št.
dobitka

B 37-3056	350	B 03-6752	344
E 45-3505	326	F 44-4049	339
E 25-2097	30	D 24-0795	345
E 23-4015	346	D 05-1256	93
E 06-9454	290	B 45-0337	27
B 40-2657	314	D 27-0800	359
A 15-9997	303	D 46-1215	354
D 17-0800	29	A 06-4629	328
E 30-2094	309	D 06-1273	341
E 10-9880	358	B 21-7399	289
E 18-1088	97	B 27-6753	95
E 28-1040	100	F 20-0089	28
F 21-1995	308	A 38-4627	295
E 18-1088	97	E 28-3503	50
F 31-4023	315	E 11-0308	96
E 19-4622	293	D 41-1273	353
F 19-4023	357	B 50-8476	335
A 28-0135	9	D 13-1270	306
E 45-9886	302	E 12-2080	332
A 20-4464	94	D 30-1220	338
E 31-1281	47	A 03-4467	342
A 19-4473	297	D 38-4481	310
E 41-1087	48	D 36-3203	307
E 04-1092	292	F 37-1944	311
E 05-0347	327	E 30-0307	323
D 22-1490	305	A 18-4475	337
D 04-0795	348	C 18-1739	334
E 33-3505	92	E 47-3558	331
B 32-9763	288	B 20-0347	304
D 17-1235	318	D 29-4996	299
A 41-4460	349	F 20-4022	324
F 17-0372	336	F 25-0081	355
A 24-9409	356	A 40-6125	319
B 21-0486	352	D 33-2406	298
D 29-0764	291	B 30-0344	330
F 49-0585	98	E 28-0380	322
B 19-6770	325	E 04-0207	340
F 08-0576	10	D 13-2402	313
E 10-3825	333	B 27-6751	49
E 07-0460	312	D 43-1271	360
F 25-0097	320	C 09-1123	321
E 31-3846	317	D 07-4565	316
E 38-9895	91	A 15-4471	301
A 04-4468	347	E 25-6825	329
B 38-6755	296	B 18-0346	294
F 40-4091	300	A 17-4464	343
E 09-2097	351	A 07-9997	99
A 23-9400	286	E 11-1095	287

Srečne dobitnike prosimo, da do 15. decembra 1969 vzejejo dobitke v prodajalnah, kjer so blago kupili, ker po tem dnevu izrebrane številke paragonskih blokov zapadejo.

KOKRA — KRANJ

V ponedeljek zvečer so v razstavnih prostorih Gorenjskega muzeja v Kranju odprli razstavo pod naslovom »Deset let Delavskih univerz na Slovenskem«. V prvem delu je prikazan razvoj teh izobraževalnih ustanov v republiki, v drugem delu pa je nazoren pregled dela kranjske Delavske univerze »Tomo Brejca«. — Foto: F. Perdan

Na otvoritveni predstavi letošnje gledališke sezone v Kranju, minulo sredo, 29. oktobra zvečer, so igralski skupini Prešernovega gledališča, ki je julija letos, na hvarskem festivalu amaterskih dramskih družin Jugoslavije, osvojila prvo mesto, slovesno podelili nagrade. Kranjski igralci so prejeli kar štiri priznanja: Zlato plaketo za najboljši igralski ansambel in najboljšo dramo (Cankarjevi Hlapci), prvo nagrado za interpretacijo najboljšega teksta, prvo nagrado za odlično sceno in prvo nagrado za najboljšo moško vlogo — dobil jo je Jože Kovačič kot Jerman. (—lg)

Foto: F. Perdan

Priznanja za krvo- dajalce

Občinski odbor rdečega križa v Kranju pripravlja za soboto, 8. novembra, ob 16. uri popoldne v dvorani občinske skupščine Kranj proslavo prvovoljnih krvodajalcev. Ob tej priložnosti bodo krvodajalcem kranjske občine podelili 316 odlikovanj. O pomenu krvodajalstva bo govoril prim. dr. Igor Vetter.

Proslava in podelitev priznanj bo le skromna zahvala krvodajalcem kranjske občine, ki so letos v človekoljubne namene oddali okoli 809 litrov krvi.

Kulturne vesti

JESENICE — Prejšnji teden so v mali dvorani delavskega doma na Jesenicah odprli razstavo del akademskega slikarja Janeza Ravnika. Otvoritev je bila združena s kratkim kulturnim programom. Slikar, ki je doslej razstavljal že v Skofji Loki in Kranju, na Bledu, v Zagrebu in na Jesenicah, se tokrat predstavlja s podobami, ki so nastale v zadnjem obdobju njegovega ustvarjanja. Obravnava predvsem človekovo osvajanje vesolja. Razstavo je organizirala likovna sekcija Dolik pri DPD Svoboda Tone Cufar Jesenice. D. Sedej

SKOJJA LOKA — Komisija za pregled nalog pri odboru za izvedbo tekmovanj Po stezah partizanske Jelovice, ki jo sestavljajo pisatelj Lojze Zupanc, akademski slikar Ive Subic in profesor Peter Finžgar, tudi letos razpisuje nagradni natečaj za najboljše spise na temo Partizanska zgodba. Lani je razpis doživel izreden odziv. Clani komisije zato računajo, da bo letos zanimanje še večje. V natečaju namreč lahko sodelujejo učenci višjih razredov osnovnih šol ter dijaki vseh gorenjskih gimnazij. Med zbranimi prispevki bodo slavisti s posameznih šol določili tri najboljše in jih poslali na naslov: Šolski center za kovinsko in avtomehansko stroko Skofja Loka. Komisija bo potem naloge ponovno pregledala ter izbrala najboljše. Nagrad je 23, in sicer tri prve (knjiga v vrednosti 100,00 din), pet drugih (knjiga za 50,00 din) in petnajst tretjih (knjiga za 30,00 din).

I.G.

MEDVODE — V petek, 7. novembra, bo minilo 25 let, odkar se je v Črnomlju pri preizkušanju orožja smrtno ponesrečil slavni partizanski komandant in narodni heroj Franc Rozman — Stane. Združenje borcev NOB Medvode bo počastilo njegov spomin z žalno komemoracijo, ki bo v nedeljo, 9. novembra, pred spomenikom padlih borcev v Pirničah. O liku narodnega heroja Staneta bo govoril generalpodpulkovnik Peter Stante — Skafa, v kulturnem programu pa bo sodeloval invalidski pevski zbor iz Ljubljane, godba na pihala, recitatorji, igralci SNG Janez Rohaček in gojenci strokovne šole za notranje zadeve. (F. Rozman)

MEDVODE — V petek, 7. novembra, bo Kmetijski zavod Slovenije odprl v Preski pri Medvodah nov osmenjevalni center, kar bo velika pridobitev za okoliško kmetijstvo. (JK)

KRVOSES 5

»Toda, prosim vas, poslušajte me vendar,« je dejal Bedford. »Dajte no, bodimo vendar pametni! Saj Delbertu vendar ni treba mešetariti pri tistih ilustriranih. Recite mu naj stopi z menoj v stike.«

»Tega pa Delbert ne bo nikoli storil, preveč se vas boji.«

»Mene?«

»Da, seveda. Saj to je tudi vzrok, čemu jaz... no, da mislim sem, da boste to razumeli. Po mojem je bilo najbolj pametno, da se najprej pomeniva z vami. Čutil sem, da sva dolžna to storiti, že glede na vaše stališče v javnosti. Izključno moja zamisel je bila, naj se najprej obrneva na vas. Vidite, Delbertu gre le za to, da bi čimprej prišel do denarja. Mnenja je, da tole pogajanje z vami ni nobenega smisla, ker bi ga utegnili nekje ujeti! No, da, njemu sploh ni do tega, da bi se spuščal z vami v pogajanja. Od hoče na vsak način ves dokazni material ostopiti ilustriranim in je zadovoljen z vsakim honorarjem, ki mu ga bodo ponudili. Hotel me je pregovoriti, naj sploh ne hodim k vam. Prepričan je, da nama boste metali polena pod noge.«

»Veste kaj, ta Delbert je norec! Jaz se ne dam ujeti na trnek in bom storil, kakor bo meni prav.«

»Seveda, Sir!«

»Nikomur ne bom dovolil, da bi me teroriziral, ste razumeli?«

»Popolnoma prav imate, Sir!«

»Vem tudi, da pri tem namigovanju na ilustrirane nekaj ni v redu. To je pretkana zvižgala!«

»Zal mi je, da moram kaj takega slišati iz vaših ust, ker Delbert...«

»Čakajte! Le lepo počasi! Povedal sem vam, kako mi stlim o stvari. Da pa se ne bi dalje jezil, sem sklenil ugoditi vam. Razumete?«

»Seveda, Sir! Če bom to povedal Delbertu, se mu bo gotovo odvalil velik kamen od srca... oziroma vsaj upam, da bo tako. Seveda se boji, da mu je ne bi kakorkoli zagodil.«

»Neumnost! Pojasnil bi vam rad tole: kadarkoli ukrenem kaj poslovnega, se zgođi to vedno na osnovi obojestranskega zaupanja. Može beseda sem! Nikakih pasti ne nastavljam. Zdalj pa sporočite Delbertu, naj ne dela neumnosti. Jutri zjutraj me pokličite v pisarni, potem bomo zaključili to zadevo.«

»Bojim se, da se bo moralo zgoditi to še danes ponoči!«

»Dan's ponoči? Izključno!«

»Kakor mislite, Sir. Če ste mnenja, da...«

»Čakajte no! Nikar ne odlagajte slušalke kar tako! Saj

sem rekel samo, da ni mogoče...«

»Hja, ne vem, če bom mogel obdržati tako dolgo Delberta pri dobri volji.«

»Dal vam bom ček.«

»Za božjo voljo, Sir, samo čeka ne! Na to Delbert nikakor ne bi pristal. Prepričan bi bil, da je ček past, v katero ga hočete ujeti! V poštev pride samo denar. Delbert je sila nezaupljiv. O vas je prepričan, da ste odlični trgovec.«

»Tak nehamo se že enkrat igrati roparje in žandarje. Obravnavajmo zadevo kot je to v trgovskem poslovanju v navadi! Jutri zjutraj pojdem v banko in dvignem denar. Potem bi lahko...«

»Oh, veste kaj! Saj to nima nobenega smisla. Kar nehamo raje!«

»Halo, tak počakajte vendar! Ostanite še trenutek pri aparatu!«

Bedford je slišal, da Denham govori z nekom. Zdelo se mu je, da je dva ali trikrat slišal godrnjačo glas, ki je vpadel Denhamu v besedo. Ni pa mogel razumeti, o čem se pogovarjata.

Potem se je Denham spet oglasil. »Mr. Bedford poslušajte torej! Takoj jutri zjutraj, kakor hitro bo vaša banka odprta, boste šli tja in dvignili dvajset tisoč dolarjev, in sicer v čekih, kot se jih uporablja na potovanjih. Vsak ček se mora glasiti na sto dolarjev, ne več. Vzeli jih boste s seboj v pisarno in jaz bom nato prišel tja. Zelo mi je žal, da sem vas moral nadlegovati danes zvečer še enkrat. Popolnoma na jasnem sem si bil, da bi tega z Delbertom ne smela storiti. Dejal sem Delbertu, da to ni prav, toda on je tako nestrpen in nezaupljiv. Saj je res, veste, da je zanj zadeva silno važna in... no, če bi ga poznali, bi ga lahko razumeli! Kar sem storil, sem storil iz dobrega srca, Mr. Bedford, in zame je položaj zelo mučen. Zelo mi je žal, da sem vas klical.«

»Nič, nič, to naj vas nič ne moti! Toda poslušajte me, Denham! Bodite brez skrbli, denar boste dobili jutri, toda obljubiti mi morate, da boste medtem pazili na Delberta, da ne bo storil kake neumnosti! Ali boste ta čas ostali pri njem?«

»Da, Sir!«

»Ali boste lahko vso noč pazili nanj? Ne pustite ga, prosim, izpred oči! Ne bi rad, da bi mu treščilo kaj neumnega v glavo.«

»Prav, prav, bom že pazil.«

»Dobro, potem se pa jutri vidiva. Na svidenje!«

Slišal je, kako je Denham odložil slušalko. Nato je vzel iz žepa žepno ruto in si otrl s čela mrzli pot. Ko je končno sam odložil slušalko, je zaslišal kot da jo je istočasno odložil še nekdo drugi. Prestrašen se je skušal spomniti, ali je prej, ko je dvignil slu-

šalko, slišal, da bi jo bil služabnik spodaj odložil, kakor mu je bil naročil. Toda ni se mogel spomniti. Ali tedaj sploh niso odložili slušalke? Ali je morda kdo prisluškoval? In kdo bi to bil?

Kako doigo je bil ta prekleceni služabnik pravzaprav že pri hiši? Najela ga je Ann Roann. Kaj pa je vedela sploh o njem? Ali bi bilo mogoče, da se je vsa zadeva spletla tu v hiši?

In ta Delbert? Kdo, za vraga, pa je trdil, da ta človek sploh živi? Morda pa ima opraviti samo z Denhamom.

Mrk in odločen je Bedford odprl predal, vzel iz njega revolver kalibra 38 in ga potisnil v aktovko. Zares — če ti zločinski izsiljevalci ne bodo na noben način hoteli odnehati, jim bo vrnil na enak način. Odprl je vrata svoje delovne sobe in po prstih pohitel po stopnicah navzdol. Spodaj je nenadoma obstal. Zagledal je Ann Roann, ki je stala v jedilnici. V rokah je držala srebrni pladenj in sicer tako, da je padala svetloba na njegovo hrbtno stran.

Pladenj ni bil umit. Na gladki srebrni površini se je na nekaj mestih dalo razpoznati prstne odtise, posute z ogljenim prahom in pa sledove celofanskega traku.

3.

V Stewardu G. Bedfordu je vse vrelo od togote, ko je na dvesto potovalnih čekov v skupni vrednosti dvajset tisoč dolarjev podpisoval svoje ime.

Bančni uradnik, vpričo katerega je moral podpisovati, ga je skušal zaplesti v pogovor.

»Kako, gospod Bedford — ali potujete na počitnice, ali gre za poslovno potovanje?«

»Niti eno, niti drugo.«

»Tako, res?«

»Da.«

Bedford je podpisoval molče in razdražen. Nazadnje se je domislil, da s svojim kratkobesednim vedenjem vzbuja samo radovednost. Zato je hitro še pripomnil: »Trenutno bi rad imel določeno vsoto denarja v majhnih zneskih kot rezervo pri roki, ker se mi večkrat zgodi, da prav take zneske nenadoma potrebujem. Saj razumete, v poslovnih zadevah...«

»Seveda, seveda, že razumem,« je hitel pritrjevati uradnik in nato umolknil. Bedford je zganil čeke in zapustil banko. Preklete, le kakaj ne bi faloti vzeli denarja v deset ali dvajsetdolarskih bankovcih, kot se to vedno dogaja v kriminalnih filmih, kadar gre za odkupnino. Sicer se mu pa godi čisto prav. Čemu pa se je dal tej izsiljevalski tolpi ugnati v kozji rog?

Ko je Bedford prišel v svojo zasebno pisarno, je tam čakala nanj Elza Griffin.

Vprašujoče jo je pogledal. »Mr. Denham in mlada dama čakata na vas,« je dejala.

»Mlada dama?«

Prikimala je.

Jesenice RADIO

5. novembra amer. barv.

film CENA MASCEVANJA

6. novembra amer. barv.

CS film CHABASKO

7. novembra amer. barv.

CS film POGUBA HISE

USHER

Jesenice PLAVZ

5. novembra amer. barv.

CS film CHABASKO

6.—7. novembra angl. barv.

CS film GLEDALISCE SMRTI

Zirovnica

5. novembra amer. barv.

VV film SODOMA IN GOMORA

Dovje-Mojstrana

6. novembra amer. barv.

VV film SODOMA IN GOMORA

Kranjska gora

5. novembra amer. barv.

film CENA MASCEVANJA

Radovljica

5. novembra amer. barv.

film RUSI PRIHAJAJO, RUSI PRIHAJAJO ob 17.30., franc. barv. film TAT IZ PARIZA ob 20. uri

6. novembra amer. barv.

film V NOCNI VROCINI ob 20. uri

7. novembra amer. barv.

film TIGRICA ob 20. uri

Škofja Loka SORA

5. novembra angl. barv. CS

film UPORNIKI ob 18. in 20. uri

6. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

7. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

8. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

9. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

10. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

11. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

12. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

13. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

14. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

15. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

16. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

17. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

18. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

19. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

20. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

21. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

22. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

23. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

24. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

25. novembra amer. barv.

CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 20. uri

7. novembra amer. barv. CS film ODSEV V ZLATEM OČESU ob 18. in 20. uri

Bled

5. novembra amer. barv.

film DVOJNIK V SKRIPCIH ob 17. in 20. uri

6. novembra amer. barv.

film DVOJNIK V SKRIPCIH ob 17. in 20. uri

7. novembra italij. barv.

film KRALJ OIDIP ob 17. in 20. uri

Kranj CENTER

5. novembra amer. barv.

CS film DAN NEVARNEGA REVOLVERJA ob 16., 18. in 20. uri

6. novembra amer. barv.

CS film DAN NEVARNEGA REVOLVERJA ob 16. uri, špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

7. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

8. novembra amer. barv.

CS film DAN NEVARNEGA REVOLVERJA ob 16., 18. in 20. uri

9. novembra amer. barv.

CS film DAN NEVARNEGA REVOLVERJA ob 16. uri, špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

10. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

11. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

12. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

13. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

14. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

15. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

16. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

17. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

18. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

19. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

20. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

21. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

22. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

23. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

24. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

25. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

26. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

27. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

28. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

29. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

30. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

31. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

32. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

33. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

34. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

35. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18. in 20. uri

36. novembra amer. barv.

CS film PANCHO VILLA JEZDI ob 15.40., špan. barv. film NJENA ZADNJA PESEM ob 18

O lanu, preji in platnu

Iz daljne Srbije, iz Čačka, se nam je spet oglasil besniški rojak in priden sodelavec naše rubrike Gorenjski kraji in ljudje France Kozjek. Prebral je zapis v nekaj nadaljevanjih »Grabče — vasica ob Radovni«, ki ga je napisal Franc Krničar, pa ga je nekaj stvari zbudilo. Kozjek sicer pravi, da Krničar zanimivo opisuje dogodke v starih časih, da pa ima na njegov članek, objavljen v Glasu 13. avgusta letos, nekaj pripomb, in sicer zato, »če bo kdo kdaj pisal monografijo o platnarstvu na Gorenjskem, da bo vedel, kako se je včasih to delalo«. Kozjekov prispevek v celoti objavljamo.

Tovariš Krničar piše, da so včasih poklicne terice trle lan. Da, res je, bile so poklicne terice, toda šele v novem času, ko je platnarstvo in sejanje lanu začelo pešati, ko so samo nekatere žene še trle lan. Prav te žene naj bi bile poklicne terice, toda to je bilo šele po letu 1900. Pred tem je na Gorenjskem vsako kmečko dekle znalo tretji lan in presti predivo; poklicnih teric do takrat ni bilo.

Prebivalci vasi Besnica, Jamnik, Dražgoše, Podlonek, Javorje in še nekaterih drugih vasic so se včasih zelo pogosto ženili med seboj. Kot pet do desetleten otrok sem večkrat opazoval, kako so pripeljali balo v Besnico. Bogatejše neveste so imele

5 do 6 voz bale. Pripomniti moram, da so bili to enovprežni vozovi. Po poteh po vaseh ob vznožju Jelovice pa tudi iz Kranja v Besnico sploh ni bilo mogoče voziti s parom konj, ker so bile tisto pravzaprav kolovozne poti, ne pa ceste.

Iz Besnice na Jamnik lahko prideš v eni uri in pol, v Dražgoše pa v dveh urah. Ker pa iz teh dveh vasi včasih do Besnice ni bilo ceste (te kraje so z dobro makadamsko cesto povezali med seboj šele letos poleti), so bale iz Dražgoš v Besnico vozili preko Selc, Skofje Loke in Kranja, iz Jamnika v Besnico pa preko Kroke, Podnarta, Naklega in Kranja. Ta pot, ena kot druga, pa je dolga okrog 35 km, več torej,

kot je iz Besnice v Ljubljano. Besničani so imeli včasih zelo lepe konje. Za prevoz bale pa so sploh vzeli najlepše, ker so se hoteli postaviti pri ljudeh iz številnih vasi, skozi katere so potovali.

Konji in vozovi so bili lepo okrašeni. Pred letom 1900 je imela vsaka nevesta za balo razen drugega še veliko skrinjo (včasih tudi več skrinj), kolovrat s preslico in trlico. V skrinjo so navadno skrili peto kolo — tako so imenovali velik hleb kruha. Na skrinji je sedel že starejši otrok in stražil to peto kolo. Fantje, ki so na več krajih šrangali, so to peto kolo skušali večkrat ukrasti, zato so ga vozniki bale dobro stražili. Če bi kdo namreč le ukradel peto kolo, bi bilo to za voznike bale velika sramota.

Danes so se razmere spremenile. Skrinje, kolovrate, trlice in tudi zibelke vidimo le še v muzejih. Ti stari predmeti so iz bale počasi izginjali. Namesto skrinj so se pojavile razne omare, namesto zibelk otroški vozički, za kolovrate, preslice in trlice pa zamenjava sploh ni potrebna, saj vsa obleko delajo zdaj stroji v tovarnah.

Franc Krničar tudi piše, da so laneno olje rabili za zdrav-

ljenje živine. Tudi to je res, vendar so ga največ le porabili za hrano, več kot za zdravljenje živine. Kot otrok sem večkrat jedel bobo (krofe), ki so bili ocvrti na lanenem olju. Tako jih niso cvrli samo pri nas, ampak pri vseh hišah v Besnici. Šele pozneje, približno po letu 1900, je domače laneno olje izpodrinilo olje iz trgovin.

V prejšnjem stoletju so skoraj v vsaki večji vasi izdelovali laneno olje; stiskali so ga iz lanenih semen. V Besnici so ga npr. stiskali v Bednikovem mlinu, tudi na Podblici v tamkajšnjem mlinu itd.

Omenil bi še, da v Besnici niso nikoli sušili lanu v kozolcih. Ko so ga populili in povezali v male snope, so ga zvozili; na pod, kjer so ga takoj drugi dan »oriflale«, se pravi, da so s posebno napravo, z »riflom« potrgali z njega semenske glavice. Cimpelj so potem lan pogrnili po pokosenih travnikih, kjer je ležal približno dva meseca na soncu in dežju. Tako dolgo je ostal tam, da je postal »goden«, se pravi, da je strhlenela zunanja skorja bilke, ki je pozneje pri trenju s trlico odpadla. Te odpadke so imenovali »pezdir«.

Povedati je treba tudi, da najboljše stikano platno ni bi-

lo hodnično; to je bilo platno druge vrste. Takoj, ko so terice otrle lan, je gospodinja sortirala prejo v 3 vrste: praznje (najboljša, za praznike; to je bilo samo najlepše predivo z dolgimi vlakni, ki so jih povezovali v povese), hodnično (drugovrstna preja, zmedeno predivo) in tule (preja tretje vrste; najbolj zmedena). Res pa je, da so tkali »rašovno« iz hodnične preje in volne; to je bilo zelo močno platno, posebno pripravno za hlače in drugo obleko.

Iz praznjega prediva in fino spredene volne so tkali mezan za fineše obleke. Beseda je nastala iz italijanskih besed mezzo lana (polovica volne).

France Kozjek

**Gorenjski kraji
in ljudje**

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)
IV. DEL

48

»Ja, saj res,« se narejeno začudi hotelir, čeprav je Andreja že prepoznal. »Ja, ja vi ste prevzeli poveljstvo narodne straže... Eh, eh, kaj vse bi lahko postali, pa se je zasukalo... zasukalo drugače,« je v hotelirjevem glasu odtonek privoščljivosti.

»Bog že ve, kaj dela,« pravi Andrej skrušeno.

»Ja, ja, njegova volja naj se zgodi! Sili se ni moč upirati. Samo da bi bil red, red... In da bi ne prišlo do nemirov in brezpotrebne hude krvi in še bolj brezpotrebnega uničevanja... Zato pa morajo biti vojaki... In oblast, ki zna prepričati umire in obdržati red... Kako bi pa drugače delali... Kako bi pa drugače v miru in pridu živeli...«

Andrej čuti, da letijo te besede nanj kakor očitki, da je bil ob razsulu med tistimi, ki naj bi hoteli prižgati nemire. Pa ni bil. Nasprotno je svaku Jakobu, ki ni hotel k narodni straži in ki je bil na strani tistih, ki so prišli iz Rusije in ki zdaj po deželah razsulega cesarstva in v Nemčiji, boljševikajo.

»Tudi jaz sem hotel red,« pravi. »Nisem se nameraval postavljati redu po robu in se mu tudi ne bom nikoli več postavljati. Zemljo imam. Kmet sem. Samo red in mir potrebujem,« pripoveduje Andrej, ko stari vojaški avtobus že grize prvo strmino nad Sočo.

»Ne samo to,« se oglasi Slavko. »Tudi domovino je treba imeti. Naša domovina pa je Slovenija in ne Italija.«

»Ja, tako je,« nekateri potniki odobravajo. »Slovenci smo. Pa nas hočejo antantni plačati Italiji.«

»Tudi pod Avstrijo smo bili Sloveni in bomo lahko ostali tudi pod Italijo Tega nam nihče ne bo krtil,« pravi v Slavkovo razočaranje Andrej.

»Toda, stric Andrej, mi nočemo pod Italijo!«

»Hočemo ali nočemo? Nas ne bo nihče vprašal. Kar bo, pa bo. Jaz se v take reči ne bom več vtikal.«

»Pa samoodločba? Wilsonova samoodločba? Ameriška demokracija,« se oglasi nekdo, po zunanosti podoben kakemu napol gosposkemu človeku.

»Wilson je že odločil,« pojasnjuje kobariški hotelir.

»Kako?« vprašujejo nekateri.

»Sodna okraja Idrijo in Postojno kraljevini SHS, drugo Italiji!«

»To nis res! Ne more biti res!« vzklikne Slavko, da ga vsi pogledajo.

»Res ali ni res! Tu, v italijanskem Il Picolo tako piše.«

»Pokažite!« ne verjame Slavko.

»Glej ga, glej fantiča! Pa boš razumel?« se mu nasmehne hotelir z nasmehom, ki je zmes narejene prijaznosti in prikritega omalovaževanja.

Toda Slavko ne odgovori. Samo po časopisu seže in začne loviti italijanske besede.

»Res je,« postaja vse bolj bled. »Samo Postojno in Idrijo, vse drugo pa Italiji! Pa še to imenuje časopis vsebovajočo krivico in žalitev matere Italije in na Soči prelite krvi njenih junaških sinov.«

»O, to pa to,« se nekateri posmihajo junaškim sinovom in se spominjajo njihovega junaškega bega do Piave, drugi pa vseeno ne morejo verjeti, da bi Amerikane Wilson, kakor mu pravijo, mogel samoodločbo deliti kar tako, ne da bi vprašal prebivalstvo zasledenih pokrajin in krajev. »Je Kobariška manj slovenska kakor Postojna in Idrija? Pa Brda? Pa Vipavsko? Pa Kras...«

»Bo, kar bo,« bi lastnik »korjere« in kobariški hotelir rad ustavil in presekal pogovor, ki ga je deloma sprožil tudi sam. »Božja volja je nad nami. Božja volja nam določa usodo. A čigav si ti?« vprašuje Slavka.

»Uršičev je. Uršičev iz Borjane,« pojasnjuje Andrej.

»A ja, sin tiste... tiste...« obstane, ker je hotel reči »nemškute«, »tiste, ki se je, hm, kdaj

je že bilo, poročila z Bavarcem, z nekim tiškarskim stavcem.«

»Federlom,« mu nehote pomaga Slavko začuden, da kobariški hotelir to ve.

»Ja, ja... kakih deset... ne, več, kakih dvajset let bo od tedaj...«

»Januarja je bilo natančno dvajset let, odkar sta se mama in tata poročila,« pomaga hotelirjevemu spominu Slavko.

»Vem, vem,« se smehlja hotelir. »Stari Uršič je dolgo okleval, da bi dal hčer v zakon Nemcu... Mlada je, še premlada za možitev,« je govoril... Ja, res, koliko pa je pravzaprav zdaj stara tvoja mama?« pogleda Slavka.

»Na Stefanovo ji je bilo trideset let.«

»Trideset let? In koliko je tebi?«

»V dvanajstem letu sem.«

»V dvanajstem letu?« ga hotelir in lastnik avtobusa ocenjuje.

»Če hočete natančno, novembra mi je bilo enajst let.«

»Ja, ja,« računa kobariški veljak. »Res, mlada je bila. Osemnajst let ji je bilo, ko se je poročila...«

»Osemnajst let in en mesec,« popravi Slavko in spravi potnike, ki iz dolgočasnja prisluskujejo, v blagohoten smeh.

»No, ja, mesec gor, mesec dol, saj čas naglo beži, vse prenašlo. Dvanajst let v mojih letih mine ta reč, ki ji pravimo leta... Ja, kakor je komaj malo več kakor včeraj... Tako naglo včeraj ali predvčeršnjim je bilo,« se spominja hotelir, ki je starejši od Slavkovega deda, a so mu leta še manj videti kakor dedu, in pripoveduje, da je stari Uršič prišel k njemu z nekim pismom, z nekim nemškim pisanjem, ki ga ni dobro do vseh natančnost razumel. »Prosil me je, naj preberem in razložim... In veš čigavo pisanje je bilo to?« pogleda Slavka in čaka, da bi bil fant presenečen, potem pa sam odgovori.

»Pisanje tvojega tata... Lepe črke, lepa pisava. Izbrane besede kakor v kaki knjigi... Če dovolite, spoštovani gospod, in če moja prošnja ni prepredrzná, vas prosim za roko vaše dražestne gospice hčerke Stefanije...« Ja, tako je pisal. Saj je tvoji mami ime tako?«

»Ja, Stefi je.«

S kotalkami okrog sveta

Od Londona do Osake na Japonskem je 13 tisoč kilometrov. 20-letni Kanadčan Tom Struve, ki trenutno hiti prek Jugoslavije, namerava to razdaljo »predrsati« v devetih mesecih

Gotovo ste že kdaj slišali za nenavadne podvige domiselnih študentov, za bolj ali manj čudne svetovne rekorde različnih pustolovcev, o katerih pišejo bulvarski časopisi, ki pa nimajo trajnejše vrednosti. A vendar je vmes nekaj izjem, nekaj dosežkov, ki zbuja spoštovanje, saj so od posameznikov terjali hude napore. Mednje lahko štejemo zlasti uspela prečkanja Atlantika in Pacifika v majhnih čolnih, težavna, več tisoč kilometrov dolga pešačenja čez kontinente, nepretrgano, nekaj tednov trajajoče kolesarjenje itn. Podobnega, vendar še bolj

svojevrsnega poizkusa se je 7. septembra letos lotil tudi dvajsetletni kanadski maturant Tom Struve iz Vancouvera: na kotalkah hoče predrsat 13 tisoč kilometrov dolgo pot od Londona do Osake (Japonska). Deček te nepojmljive razdalje — Anglijo, Francijo, Nemčijo ter Avstrijo — ima že za seboj. Minuli petek, pozno popoldan, je prestopil državno mejo in se znašel v Jugoslaviji. Zanimivo bi bilo videti obraze ljubelskih carinikov, ki so mu žigosali potni list. Marsikaj zanimivega doživijo, vendar takšenle popotnik celo zanje ne more biti nekaj vsakdanjega. Eden od prisotnih, miličnik Karlo Lajtinger, je zavrtel telefon in nam sporočil: »Čez dve uri bo skozi Kranj peljal kotalkar, ki namerava obkrožiti svet...«

S fotoreporterjem sva sedla v avto in odbrzela proti Ljubelju. Temnilo se je že, ko smo se srečali.

Mister Struve je prijazen, visokorasel fant. Dasi moje znanje angleščine ni ravno perfektno, sem ga vseeno dobro razumel.

»Odkar je pred dvema letoma, v času svetovne razstave EXPO 67, neki študent s kotalkami premagal razdaljo med mestom Viktorija na zahodni obali Kanade in Montrealom na vzhodu, mi ideja o podobnem, vendar še daljšem potovanju ni hotela več iz glave,« je razlagal Tom. »Po maturi sem zato prišel čez morje, prekriziral skoraj vsa Evrope — z avtostopom, kajpak — delal zdaj tu, zdaj

tam in koval načrte. V petnajstih mesecih, do septembra, sem končno uspel zbrati 5000 dolarjev. Upam, da bo vsota zadostovala.«

Mladeniču je priskočila na pomoč tudi kanadska tovarna športne opreme Harding manufaktur company. Podarili so mu dva para kotalk ter več rezervnih koles in nosilnih osi. Le-te se namreč razmeroma naglo obrabijo. Sicer pa Vancouverčan — razen najbolj nujnih reči — nosi s seboj zelo malo prtljage.

»Na cilj, v Osako, naj bi prispel konec aprila ali najkasneje maja — seveda, če mi ne bo kaj nepredvidenega prekrizalo računov. Pravijo, da pri vas včasih sneži že sredi novembra, zato moram pohiteti. Ubral jo bom prek Ljubljane, Zagreba, Beograda in Skopja v Bolgarijo. Od tam nameravam čez Turčijo, Iran, Pakistan, Burmo in Siam priti do Hong Konga ter potlej z ladjo na Japonsko (pristanišče Nagasaki).«

Zivahni Tom Struve se najbolj boji slabih cest. Pravi, da mu uničujejo voljo in živce ter da zaradi njih naredi poprečno samo 60 kilometrov dnevno. S prometom in miličniki doslej ni imel večjih težav. Edino v Nemčiji, ko je hitel po avtobahnu, so ga ustavili policaji.

»Vsako prigravarjanje je bilo zaman. Moral sem sneti kotalke in vzeti pot pod noge. Pešačenje mi je vzelo mnogo časa, toda zamudo sem kasneje nadoknadil,« je pripovedoval najin sobesednik.

»In kakšni so tvoji vtisi o Jugoslaviji?«

»O. K. Cesta je, po prvih metrih sodeč, odlična. Vem pa, da povsod ne bo tako. Vašo deželo namreč poznam, bil sem tu letos spomladi.«

Tom prenočuje v dijaških in študentskih domovih, vendar ni izbirčen. Kadar ga noč dohiti kje na deželi, je zadovoljen tudi s skednjem. Preprosto stopi do prve kmetije, izvleče beležnico in prebere vnaprej pripravljeno besedilo. Veliko jih ima zbranih, toliko kot je dežel, skozi katere bo potoval. Slovenski tekst se glasi: Prosim smem jaz spat na seno?

»Bodo že razumeli,« sem potolažil Toma, ko me je spraševal, ali ni morda kaj narobe. Potem sva mu s Francijem zaželela srečno pot.

»Thank you!« je zategnil po ameriško in izginil v noč.

I. Guzelj

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

48

Tako se je pokazal dvojni obraz imperialistične morale: Vsakdo, ki bi v Angliji ponarejal funtovske bankovce, mora računati z najstrožjo kaznijo. Znan je primer britanskega odvetniškega pomočnika Williama Vaughana, ki je bil že leta 1758 obsojen in na velikonočni terek javno obesen, ker je ponarenil en sam dvajsetfuntovski bankovec, da bi lahko plačal svojo poroko. Enako se je zgodilo nekaj let pozneje z britanskim državljanom Charlesom Priceom. Toda brezvestni esesovski morilci, ki so v ponarejanju prekosili vse druge, so našli vplivne zaščitnike celo pri vladnih organih tistih dežel, ki so zaradi ponarejanja utrpeli neprecenljivo škodo. To je samo nov dokaz rastočega vpliva kriminalitete v imperialistični politiki in modernega barbarstva.

Dr. Kempner je še svetoval, naj proučim knjigo o ponarejevalski akciji SD, ki je izšla v Ameriki izpod peresa Anthonyja Pirlesa z naslovom Operacija Bernhard. Pri tem pa se je izkazalo, da je to delo mešanica neresnic, polresnic in priznanj. Pisec je sicer moral pod težo dokazov priznati, da so bili pri tej ponarejevalski akciji pomorjeni mnogi jetniki, vendar iz tega ne izvaja nobenih obveznosti ali konsekvenc. Nasprotno, da bi ta dejstva politično in juridično zakril, imenuje vse krivce z izmišljenimi imeni.

O tem priča tudi neki članek leutnanta J. Coughlana, ki je izšel v Canadian Army Journalu z zgovornim naslovom »Zanemarjeno orožje«. Tu je med drugim zapisano: »Če bi bil Hitler poleti 1940 odvrget nad Anglijo namesto močno eksplozivnih bomb ponarejne funte, bi bil imel morda več upanja na ustanovitev svojega 'isočletnega rajha'... Vzemimo, da tehtna funtni bankovec 3 grame. Stiristo ton takih bankovcev bi pomenilo za angleško banko 667 milijonov funtov šterlingov, kar presega skupno število bankovcev, ki so bili takrat v Angliji v obtoku. Ker je nemško letalstvo odvrlo v eni sami noči 400 ton bomb na Coventry, bi lahko torej Nemčija čez noč podvojila denarni obtok Velike Britanije. Če pa je možno v eni sami noči podvojiti denarni obtok, je v enem ali dveh tednih gotovo možno podvojiti celotno denarno maso... Učinek na prizvodnjo bi bil hujši, kakor je bil padec nemške proizvodnje med inflacijo v letih 1920 do 1924; medtem pa so morali Nemci še delati, da bi prišli do denarja, angleški delavci pa bi nabrali več denarja, če bi zapustili svoja delovna mesta in z vozički nabirali denar po okolici.«

Ravno ko je sredi leta 1951 izšel ta tekst, je izginilo v Washingtonu iz uradnega protokola nürnberškega procesa pričevanje nemškega antifašista Petra Edela. Značilno je tudi, da je bil vojni zločinec Walter Schellenberg, ki ga je ameriško vojaško sodišče na tem procesu obsodilo na šest let ječe, ob izidu tega članka že zdavnaj na svobodi. Odpotoval je bil v Italijo, kjer je živel v razkošju in brez skrbi pred italijansko policijo, čeprav tedaj še niso zastarali njegovi zločini.

Kaltenbrunner je mrtev. Toda mnogo jih je še, ki se vedno izvršujejo njegovo kriminalno poslanstvo. Med njimi je tudi njegova nekdanja desna roka SD-sturmabführer dr. Wilhelm Höttl, ki se je nastanil v neposredni bližini Topliškega jezera. Kot »dobro poučen« človek se je začel ukvarjati s pisateljevanjem in poizkušal reševati čast v Nürnbergu obsojene organizacije SD in s tem tudi svojo lastno. Njegov glavni namen pa je bil, da z opisovanjem svojih doživljajev in delovanja obveščevalne službe SD zasluži čimveč denarja.

Do leta 1964 se je Höttl uveljavil kot vzgojitelj in direktor šole v Bad Aussee. V kratkem času si je tam prisvojil več posestev, šolskih poslopij in drugih hiš ter celoten šolski internat. Tega je upravljal skupaj s svojim finančnim kompanjonom dr. Hermannom Oberascherjem, ki se je nenkrat pojavil iz daljnega Teherana kot mecen te izredne privatne šole »z omejeno zavezo« v Ausseeju. Ta Oberascher je kot obremenjeni SS-hauptsturmführer po vojni zbežal s ponarejenimi papirji na Bližnji vzhod in tam dvignil deponirane nacistične devize.

Te obsežne finančne manipulacije so bile povod, da se je tudi zahodni tisk začel zanimati za izvor teh sredstev. Glede na Höttlovo naselitev v bližini Topliškega jezera so domnevali, da leži njegov bajni zaklad v neposredni bližini njegovega bivališča. Dognano je, da spada Höttl med vojne dobičkarje, ki so si med vojno, posebno pa zadnje dni vojne, nagražili veliko bogastvo. Samo njegov plen iz Budimpešte, ki je obsegal med drugim mnoge Dürrerjeve grafike in druge dragocene slike starih mojstrov, porcelan, gobeline in srebrnino, je bil tolik, da ga je moral odpeljati s tovornjakom. To so potrdile mnoge zaprisežene priče.

Brucovanje je v Škofji Loki ena najbolj obiskanih prireditev

Prihodnjo soboto, 8. novembra, bo v dvorani telovadnega društva Partizan Škofja Loka že tradicionalno brucovanje, ki ga vsako leto organizira Klub škofjeloških študentov in ki spričo odlične izvedbe ter domiselno sestavljenega humorističnega programa velja za najboljšo zabavno glasbeno prireditev v občini. Igra domači vokalno instrumentalni ansambel Freisingi, poje pa Zlata Karo.

Študentje so se ob tej priliki lotili velike reklamne akcije in z oglasi zbrali precejšnjo vsoto denarja. Klub je namreč odvisen izključno le od lastnih sredstev in ne

prejema nobenih dotacij. Razen brucovanja prireja ob dnevu borca tudi večdnevne partizanske pohode, nadalje predavanja o študiju na posameznih fakultetah (za dijake četrtega letnika gimnazije) ter pogovore o perečih domačih in mednarodnih vprašanjih, ki se jih udeležujejo vodilni gospodariki in politični delavci v občini. Letos pozimi bo za svoje člane organiziral smučarski tečaj.

Med zadnjo sejo UO so študentje sklenili, da bodo od iztržka na brucovanju prispevali 500 N din za pomoč prizadeti Banja Luki in njenim prebivalcem.

Prodaj

SADNA DREVESCA JABLANSKI in HRUSKE — prvo vrstna v vseh novejših sortah ima na zalogi DREVESNICA Cegnar Franc, Dorfarje 26, Zabnica. Pri večjem odvzemu popust 5072

Prodaj dve zazidljivi PARCELI. V račun vzamem tudi AVTO. Naslov v oglasnem oddelku 5084

Pocenj prodaj kombiniran italijanski otroški VOZICEK. Naslov v oglasnem oddelku 5085

Prodaj nove GOVORNE PLOŠČE za učenje nemškega jezika. Naslov v oglasnem oddelku 5122

Prodaj kvalitetna zimska JABOLKA in zimske HRUSKE. Zmerna cena. Dr. Kavčič, Partizanska 1, Bled 5122

Prodaj 1,5 m³ smrekovih desk — 25 in 50 mm. Naslov v oglasnem oddelku 5123

Prodaj LATE, DESKE za napušč in strešno OPEKO »folce«. Kranj, Partizanska 47 5124

Prodaj PRASIČA 50 do 60 kg težkega. Srednja vas 44, Senčur 5125

Prodaj PUJSKE, sedem tednov stare. Praprotna policca 26, Cerklje 5126

Prodaj 800 kosov OPEKE monta 12 in BARAKO, primerno za skladišče. Naslov v oglasnem oddelku 5127

Prodaj skoraj novo PEČ na trda goriva. Vrhunc, Hrib 3, Preddvor 5128

Prodaj električni VARILNI APARAT. Naslov v oglasnem oddelku 5129

Prodaj drobn KROMPIR. Trboje 37, Smednik 5130

Prodaj 300 kosov rabljene OPEKE bobrovec. Naslov v oglasnem oddelku 5131

Prodaj tovarniško nov candy-65, superavtomatični za 2500 N din. Kranj, Jenkova 4I 5132

Prodaj ali zamenjam lahkega konja za težjega. Dolar, Doslovce 12, Zirovnica 5133

Prodaj PLINSKO PEČ, aida. Struževo 24, Kranj 5134

Prodaj 7 tednov stare PRASIČKE. Kranj, Jezerska cesta 93 5135

Prodaj 2 prašiča, težka po 100 kg. Srednja vas 48, Senčur 5136

Prodaj KRAVO simental-ko, 8 mesecev brejo, 500 kg obranih JABOLK jonatan po 0,80 din za kg in dva lahka VOZA po 300 din. Prevodnik, Brode 3, Škofja Loka 5137

Prodaj globok otroški voziček. Kokrica 24, Kranj 5138

Motorna vozila

Ugodno prodaj FIAT-600. Predoslje 72, Kranj 5139

Prodaj FIAT 750, prevoženih 50.000 km, letnik 1962. Naslov v oglasnem oddelku 4953

Zamenjam GARAZO v novem naselju Moša Pijade za enako pri Pekarni. Naslov v oglasnem oddelku 5140

Kupim fiat 850. Naslov v oglasnem oddelku ali telefon Kranj 22-657 5152

Prodaj osebni avto simka 1000. Delno vzamem tudi ček. Mubi Anton, Senčur 354 5153

Kupim

Kupim zazidljivo parcelo v okolici Naklega. Naslov v oglasnem oddelku 5141

Stanovanja

Kupim v Kranju ali bližnji okolici HISO (lahko v gradnji). Hafner Edo, Kranj, Ljubljanska 12 5142

Tričlanska družina nujno potrebuje sobo. Naslov oglasnem odelku 5143

Nujno potrebujem SOBO — opremljeno ali neopremljeno. Naslov v oglasnem oddelku 5144

Iščeva neopremljeno SOBO do mature. Naslov v oglasnem oddelku 5145

Zaposlitve

Mizarskega POMOČNIKA in fanta za priučitev sprejem takoj. Stanovanje preskrbljeno. Skore Avgust, Gunceljska cesta 2, Sentvid — Ljubljana 5055

ISCEMO

KV črkoslikarja

KV mizarja

nastop takoj, odličen zaslužek, samsko stanovanje. Reklamni atelje Merjasec Franc, aranžer mojster Ljubljana — Sentvid — Gunceljska Struškjeva 17 tel. 51641

Takoj sprejem MIZARSKEGA POMOČNIKA za stavbena dela. Ponudbe poslati pod »130000« 5055-a

Sprejem na dom vsa prepisovanja na pisalnem stroju. Naslov v oglasnem oddelku 5146

Sprejem takoj v uk MIZARSKEGA VAJENCA. Dam hrano in stanovanje. Markič, mizar, Naklo 114 5147

Grem varovat otroke za hrano in stanovanje v okolici Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 5148

Cestitke

V soboto, 25. 10. 1969, je diplomiral na strojni fakulteti v Ljubljani NECIMER LOJZE. Iskreno mu čestitajo vsi domači 5149

Peter Dolinšek, Velika planina, p. Stahovica, preključujem obrekovanja, katera sem izrekel o Ani Kuhar, Sv. Lenart št. 6, z dne 9. oktobra t. l. in se navedeni zahvaljujem, da me ni tožila.

Izgubljeno

Nišla sem v Stražišču kolo pony. Dobi se Stražiška 1, Kranj 5150

Našel sem usnjene rokavice. Sekne Franc, Kranj, Titov trg 18 5151

Žitojmet

SENTA

skladišče Kranj
Tavčarjeva 31, tel. 22-053
(bivši Exoterm)

VAM NUDI:

- najkvalitetnejšo moko vseh vrst
- testenine »Bačvanka«
- vse vrste živinskih krmil po zelo ugodni ceni

Zahvala

Ob bridki izgubi našega moža, očeta, starega očeta

Mihaela Balantiča

Pibrovega ata

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pozornost in tolažbo v času njegove bolezni in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti in mu darovali cvetje. Posebno se zahvaljujemo dr. Zgajnarju in duhovnikom iz Olševka in iz Mirne.

Zalujoči: žena Tončka, sinovi: Vinko, Miha in Janez z družinami.

Hotemože, dne 1. novembra 1969

Zahvala

Ob bridki izgubi našega sina, brata in prijatelja

Tomaža Beštra

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga tako številno spremili na njegovo zadnjo pot. Zahvala vsem posameznikom in organizacijam, ki so mu darovali toliko lepega cvetja. Posebna zahvala planinskim društvom in smučarskim društvom, ki so ga tako nepozabno spremili na njegovo zadnjo pot. Govornikom in pevcem za besede in žalostinke ob odprtem grobu, kot tudi župniku iz Selc za čuteče besede v tolažbo.

Zalujoči: mama, bratje in sestra ter prijateljica Ančka

Podbilca, 30. oktobra 1969

Zahvala

Ob prerani izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Franca Šavsca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem ter Trg. podjetju Kokra, Zivila, KZK-Klavnicca, LJK — obrat Preddvor, ki so ga v velikem številu spremili na zadnji poti, poklonili toliko cvetja, nam izrazili sožalje in sočustvovali z nami. Posebej se zahvaljujemo dr. Zgajnarju, med. sestri Majdi za zdravljenje, pevcem za lepo petje, č. duhovščini za pogrebni obred ter vsem, še posebno sosedom, ki so nam kakorkoli pomagali v teh težkih dneh.

Hvala vsem!

Zalujoči: žena Franca, sinovi Tone, Slavko, Janez, Ciril in Franclj, hčerke Ana, Nežka, Francka, Ivica z družinami, brat in sestre.

Preddvor, Kranj, Lesce, Ljubljana, Tržič, Naklo, Zagreb, dne 29. oktobra 1969.

**CP GORENJSKI TISK
DELOVNA ENOTA GLAS****sprejme
poverjenike**

za sprejemanje novih naročnikov Glasa, malih oglasov, osmrtnic in zahval.

Poverjenike potrebujemo za področja pošt: Ziri, Medvođe, Sentvid nad Ljubljano, Vodice, Smednik, Komenda, Mengeš, Motnik, Blagovica, Stahovica, Lukovica, Smartno v Tuhinju.

Zaposlitev je honorarna.

Prijave sprejema uprava Glasa, Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine, soba št. 110).

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, ma-loglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnica: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Ana Dežman s sinom pred razbitimi vrati in okni svojega stanovanja. — Foto: F. Perdan

Zakaj nemoč pred nasiljem?

V torek, 4. novembra, se je pred občinskim sodiščem v Radovljici začela sodna obravnava proti Višak Josipu iz Radovljice, ker je Ani Dežman, ki stanuje kot najemnica v njegovem stanovanju, s krampom razbil okna, vhodna vrata ter napravil veliko odprtino v zidu.

S tem nasilnim dejanjem je brzkone dosegla vrh zadeva, ki se je začela nekako v začetku tega leta. Ana Dežman stanuje s sinom v bivši železniški čuvajnici št. 615 že sedemnajst let. Takrat je kot uslužbenka na železnici — to je še sedaj — dobila v najem to stanovanje. Lani pa se je Združeno železniško podjetje odločilo, da bo prodalo vse nekdanje železniške čuvajnice, tako tudi čuvajnico št. 615. Ker pa se na razpisno licitacijo 10. julija 1968 ni priglasi nihče, je zadeva mirovala vse do začetka tega leta. Dežmanova je bila o licitaciji obveščena, toda ker ni imela denarja, se za nakup ni zanimala. Tudi cena milijon in šestinosemdeset tisoč se ji je za stavbo, ki je potrebna temeljitega popravila, zdela prevelika. Po nekaterih neuradnih izjavah je nekdanja čuvajnica vredna samo toliko, kolikor je vredno lokacijsko dovoljenje, ki pač zaradi objekta že obstaja.

Na temeljito popravilo ali celo na gradnjo na temeljih nekdanje čuvajnice je verjetno računala tudi novi lastnik Višak Josip iz Radovljice, ko je od Združenega železniškega podjetja za dva stara mi-

lijona odkupil nekdanjo čuvajnico. V kupoprodajni pogodbi, ki je bila sklenjena 20. februarja 1969, pa je izrecno navedeno, da je objekt zaseden ter da železnica ne prevzame nobene obveznosti glede izpraznitve objekta. Podjetje, v katerem je Dežmanova zaposlena že 22 let, je na ta način pokazalo, da ga ne zanima, kje in kako bo odslej stanovala njegova dolgoletna uslužbenka, ki so ji dobesedno prodali streho nad glavo.

Novi lastnik Josip Višak pa je takoj začel uveljavljati svojo lastniško pravico. Ponudil je Dežmanovi svoje mansardno stanovanje, ki pa ga je morala Dežmanova kot neprimerno odkloniti. Junija lanskega leta je Dežmanova prejela sodnijsko odpoved utemeljeno s tem, da ni tri mesece plačala najemnine novemu lastniku. Vendar pa je sodnijska odpoved izgubila veljavo, ko se je ugotovilo, da Dežmanova — kot že sedemnajst let — še vedno plačuje najemno železnici, to je, da ji znesek vedno odračunavajo od njenega mesečnega dohodka. Dežmanova se je pripravljena takoj izseliti iz sedanjega stanovanja, vendar ne pod milo nebo. Bivanje v nekdanji čuvajnici je postalo zanjo in za sina nevdržno, ker novi lastnik ni izbiral in ne izbira sredstev, kako bi nosilko stanovanjske pravice spravil iz svojega stanovanja. O tem priča že cela vrsta pravnih pred občinskim sodiščem, pred katerim so bile ali še tečeje pravde zaradi nasilnega znanja novega lastnika nad najemničnim vrtom, drvarnico in tako dalje.

Novi lastnik je tudi dobil gradbeno dovoljenje in sezidal je prizidek, čeprav ni za to dobil najemničnega privočenja. Lastnik namerava po vsej verjetnosti povsem adaptirati nekdanjo čuvajnico v primerno stanovanje za svojo družino, ne glede na to, da Dežmanova tu stanuje. Višak Josip je pravzaprav s silo dosegel, kar je hotel.

Dežmanova v prostorih brez oken, s podrto steno v sobi ne more stanovati. Lastnik pa pri tem vsaj za sedaj ni izpolnil dolžnosti, ki mu jo zakon nalaga, da namreč najemniku preskrbi primerno stanovanje, šele nato se lastnik lahko vseli oziroma lahko uveljavlja svojo lastniško pravico.

Stanovanja sedaj Dežmanova nima. Iskala je pomoč na občini, vendar ji tam stanovanja ne morejo dati, ker ga nimajo. Prošnje za stanovanje pri Zvezi borcev ni vložila, saj ni vedela, da ji bo novi lastnik že v pol leta dobesedno podrli stanovanje. Vendar pa bi njena prošnja v množici prosilcev, vsaj tako nam je povedal tajnik Anton Dežman, morala počakati najmanj dve leti. Pred časom pa je organizacija Dežmanovi dala priporočilo k njeni prošnji, s katero je prosila železnico za drugo stanovanje.

Zdaj je Anica Dežman dobesedno na cesti, ker ji je lastnik razdeljal stanovanje. Zakon je seveda na njeni strani. Trenutno pa je to kaj slaba tolažba.

Nesreče zadnjih dni

V petek, 31. oktobra, nekaj pred šesto uro popoldne sta na cesti prvega reda v Gozdu trčila voznik osebnega avtomobila nemške registracije Alojz Sedej z Vrhnike in voznik osebnega avtomobila Rudi Hlebanja iz Gozda. Nesreča se je pripetila, ko je voznik Hlebanja nameraval zaviti na stransko cesto, medtem ko ga je voznik Sedej prehiteval. V nesreči ni bil ranjen nihče, škode na vozilih pa je za 5000 din.

Istega dne se je pripetila ob 7. uri zvečer v križišču ceste Staneta Zagarja in Gregorčičeve ulice v Kranju prometna nesreča. Mopedist Rajmund Peneš iz Kranja je izsiljeval prednost pred osebnim avtomobilom, ki ga je vozil Alojz Udovč iz Kranja. V nesreči je bil mopedist huje ranjen. Škode na vozilih je za 2000 din.

Na cesti tretjega reda v Križah sta v soboto, 1. novembra, zvečer trčila voznik motornega kolesa Jernej Perko iz Tržica in mopedist Stanislav Zaplotnik iz Novakov. Nesreča se je pripetila, ko je mopedist pripeljal po levi strani ceste. V nesreči je bil Zaplotnik huje ranjen, Perko pa lažje.

Na cesti prvega reda v Podkorenu je v nedeljo, 2. novembra, dopoldne začelo zanašati na poledeneli cesti osebni avtomobil, ki ga je vozil grški državljani Stergios Armovtsis. Pri tem je avtomobil trčil v osebni avtomobil, ki ga je vozil Karel Pinaza iz Brežic. Sopotnica v Pinazovem avtomobilu je bila pri tem lažje ranjena, medtem ko je škode na avtomobilih za 50.000 din.

Na cesti drugega reda v Preddvoru je v nedeljo popoldne voznik motornega kolesa Milan Poljanšek iz Preddvora zaradi neprimerne hitrosti v ovinku oplazil osebni avtomobil avstrijske registracije, voznik Stefan Mlečnik. Poljanšek je vozil brez vozniškega izpita. Sopotnica Aleksandra Rozman je bila v nesreči lažje ranjena, škode na vozilih pa je za 1500 din.

V nedeljo nekaj pred 5. uro popoldne se je na cesti tretjega reda med Jesenicami in Cesto na Golico pripetila prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila Stane Klakočar z Jesenic je vozil po levi strani ceste in pri tem trčil v nasproti vozeči osebni avtomobil, voznik Milan Omahen iz Kočevja. Klakočarjevo vozilo je po trčenju zdrsnilo kakih trideset metrov po strmini in se ustavilo v gozdu. Voznik Klakočar je po nesreči pobegnil. Sopotnika v Omahovem avtomobilu sta bila lažje ranjena, škode na avtomobilih je za 4000 din.

Zaradi velike hitrosti in vožnje po sredini ceste je v Podgori v ponedeljek, 3. novembra, voznik osebnega avtomobila Geza Vogrinčič iz Ljubljane trčil v tovorni avtomobil, voznik Alojz Čadež iz Ledence. Voznik Vogrinčič in njegov sopotnik Andrej Kirin sta bila pri trčenju huje ranjena. Škode na vozilih je za 10300 din.

L. M.

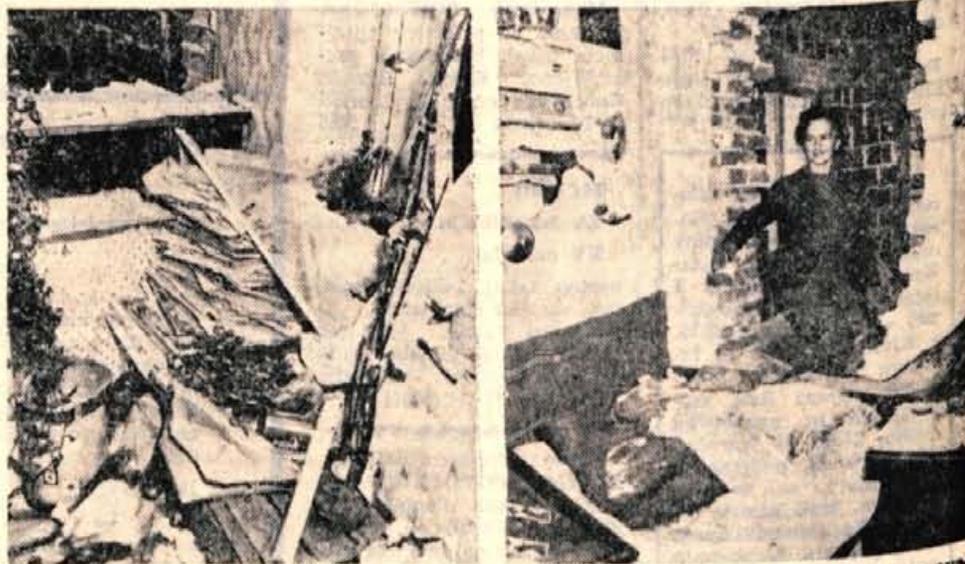
Klicemo Brnik

Danes (sreda) se bodo z vzletne steze na brniškem letališču dvignila pod oblake tri letala. Dve bosta poleteli proti Beogradu, eno pa v Prago. Vsa letala se bodo ta dan tudi vračala.

Jutri bosta dve jekleni ptici poleteli proti Beogradu in se isti dan vrnil. Vzletelo bo tudi tovorno letalo. Poletelo bo proti Münchnu, se proti večeru vrnilo in nadaljevalo pot v Beograd.

V petek bosta z brniškega letališča vzleteli dve letali na redni progi Ljubljana—Beograd in obratno.

J. K.

Omet se je vsul na posteljo, na kateri je spal sin Ane Dežman, potem ko je lastnik stanovanja Višak Josip 29. oktobra zjutraj s krampom podrli steno med prizidkom in spalnico.

Našli so utopljenko

V nedeljo, 2. novembra, so iz Save pri Otočah potegnili truplo neznanice utopljenke. Stara je blizu 50 let in močne postave, pri sebi pa ni imela nobenih dokumentov. Preiskovalni sodnik je odredil obdukcijo.

Obisk pri naših telesnovzgojnih organizacijah

Posnemanja vredna akcija

Večini športnih klubov vedno manjka denarja in zato se na vse načine trudijo, da bi si ga pridobili. V takem položaju je tudi hokejski klub Jesenice, ki bo letos poskušal osvojiti že 14. zaporedni naslov državnih prvakov. Prav gotovo ima ta klub simpatizerje po vsej Sloveniji in tudi drugod, ki bi mu po svojih močeh radi moralno in po svojih možnosti tudi materialno pomagali.

Prav iz tega vzroka se je lani med delavci tovarne Elan v Begunjah porodila ideja, da ustanove klub prijateljev HK Jesenice. In res so ga ustanovili in na njihovo vabilo so jih tudi obiskali vsi igralci HK Jesenice.

Letos spomladi pa je bilo na redni skupščini HK Jesenice sklenjeno, da se iniciativa Begunjev razširi in zato uvede posebno obliko članstva HK Jesenice, ki se oslanja na prijatelje kluba.

Za vse tiste, ki želijo postati člani takih klubov, naj naštejemo pravila, ki naj veljajo za vse klube prijateljev in posamezne prijatelje HK Jesenice.

Klubi prijateljev HK Jesenice se lahko organizirajo po podjetjih, ustanovah, naseljih in organizacijah ter so sestavni organizacijski del HK Jesenice. Vsak klub so lahko svoja pravila, prijatelji HK Jesenice pa se lahko včlanijo neposredno v HK Jesenice. Član kluba prijateljev HK je lahko vsakdo, ki plača letno članarino. Vsak prijatelj HK prejme člansko izkaznico in značko HK Jesenice. Članarino določa uprava HK Jesenice. Klubom prijateljev HK Jesenice lahko ostane določen odstotek od članarine, če tako odloči uprava HK Jesenice. Ta odstotek pa ne more biti večji od 20 odst. letnega prispevka.

Hokejski klub ima lahko svoje poverjenike, ki nabirajo prijatelje HK direktno brez posredovanja klubov prijateljev. Klubi prijateljev včlanjajo prijatelje posebej, lahko pa plačujejo klubsko članarino kolektivno.

Za izdane članske izkaznice in značke se vodi posebna evidenca v klubih prijateljev ali pa pri glavnem poverjeniku v HK Jesenice za prijatelje kluba. Višino članarine določa HK vsako leto posebej. Legitimacija oz. izkaznica prijateljev HK Jesenice je posebna, normalnega formata z rdečim ovitkom v skaj izvedbi z vtišljenim napisom »PRIJATELJ HK JESENICE«.

Poleg rednega članskega prispevka je mogoče tudi poseben prispevek, katerega poverjenik posebej vpiše v člansko knjižico. Za prispevke večje od 100 din se izdaja posebna jubilejna značka, za prispevke preko 1000 din pa se izda posebna pozlačena značka HK Jesenice, ki je v velikosti jubilejne značke.

Prav bi bilo, da bi te vrstice ne ostale brez odmeva in da bi se čimveč mladih in starejših vključilo v klube prijateljev HK Jesenice ali pa direktno v HK Jesenice.

Vsi, ki se žele včlaniti neposredno v HK Jesenice, naj svoje želje sporoče na Hokejski klub Jesenice, Ledarska 4, Jesenice. Z. Fec

Zaključna dirka kolesarjev

Špet sta se izkazala Zagar in Ribnikar

Prizadevni kolesarski klub Kranj je v nedeljo organiziral zaključno dirko sezone za mlade kolesarje do 19. leta starosti. Najboljši slovenski mladinci, med katerimi je bilo nekaj državnih reprezentantov, so se pomerili na 60 km dolgi progi, ki je vodila tekmovalce od Stražišča skozi Skofjo Loko, Zeleznike in nazaj v Stražišče, od koder so se morali še povzpeti na vrh Smarjetne gore. Favorit tekmovalca Kranjčan Ribnikar je bil vseskozi med

vodilnimi in je tudi prvi prevozil v leteci cilj pred vzponom na Smarjetno goro. Težkega napora pri vzponu pa ni vzdržal in so ga prehiteli kar trije tekmovalci. Izmed kranjskih kolesarjev se je najbolje uvrstil Zagar, ki je zasedel 3. mesto, Ribnikarju pa je pripadlo 4. mesto. Pohvaliti pa velja tudi mlade kolesarje z Bleda, ki so imeli v svojih vrstah tudi najmlajšega udeleženca, komaj štirinajstletnega tekmovalca.

J. Javornik

Prvi poraz kranjskih šahistov

V četrtem kolu slovenske šahovske lige so Kranjčani doživeli prvi poraz. Premagala jih je ekipa iz Kočevja s 5,5:2,5. Posamezni rezultati pa so bili naslednji: Zbil : Osterman 0:1, Bukovac : Cimer 0:1, Mali : Mestec 1:0, Murovec : Gornik 0:1, Matjašič : Praznik 0:1, Krek : Ivčič remi, Naglič : Rakovič 1:0, Pirc : Praznik 0:1.

Lestvica:

1. Salonit	4 3 0 1	19,5
2. Kočevje	4 2 1 1	19
3. Ljubljana	3 2 1 0	18
4. Borec	4 2 1 1	16,5
5. N. mesto	3 1 1 1	11,5
6. Koper	4 1 0 3	11
7. Domžale	3 0 1 2	8,5
8. Cerknica	3 0 0 3	8

F. Stagar

Občinsko prvenstvo v Gorjah

Na letošnjem občinskem prvenstvu Radovljice v krosu je nastopilo okoli 60 tekmovalcev in tekmovalk. Pri mladincih je zmagala Ivica Dobravec. Pri članicah je bila najboljša Nikica Teržič,

znana smučarska tekačica iz Bohinja. V ostalih kategorijah so bili najboljši: mlajši mladinci: Janez Reberšek, starejši mladinci: Franci Pretnar (oba TVD Radovljica), člani: Pavel Kobilica.

A.

Smučarji - tekači v nedeljo v Gorjah

Prihodnjo nedeljo, 9. novembra, bo v Gorjah tekmovalje smučarjev tekačev na 15 km dolgi progi. Na tem tekmovalju bodo nastopili vsi naši najboljši tekači-representantje, ki se letos zelo intenzivno pripravljajo za nastope v mednarodni tekaški areni.

Gluhi so tekmovali v kegljanju

Na avtomatiziranem dvosteznem kegljišču v Stražišču so se pred dnevi pomerili v kegljanju predstavniki gluhih Celovca in Kranja. V disciplini 6x100 lučajev so bili zmagovalci gostje predvsem zaradi slabega šestega igralca v kranjski ekipi. V borbenih igrah pa so Kranjčani krepko zmagali s 74 točkami razlike. Povratno srečanje bo 29. novembra v Celovcu.

Nova vaterpolska šola

Plavalni klub Triglav bo tudi letos organiziral vaterpolsko šolo za pionirje rojene v letih 1954 do 1958. Organizator sprejema prijave v zimskem bazenu do 8. novembra, ko bo začela z delom imenovana šola. P. D.

slovenija avto

POSLOVALNICA KRANJ,
CESTA JLA 10

ZA HLADILNIK
vašega avta sredstva proti
zmrzovanju: Glysantin (Pazite,
nagradni kupon!)
ROLIN
trenutno dovolj na zalogi.

ZIMSKI AVTOPLAŠČI
ludi že v prodaji.

 Zetofinnet

SENTA
SKLADIŠČE KRANJ
Tavčarjeva 31, tel. 22053

— ZAMENJUJEMO
AJDO ZA MOKO
IN ŽIVINSKA KRMILA

Kdo bo letos najboljši gorenjski športnik?

Prihodnjo soboto bomo objavili prvi glasovalni listek za izbor najboljšega gorenjskega športnika v letu 1969. Naše uredništvo bo torej tudi letos med bralci izvedlo tradicionalno anketo, na osnovi katere bomo za dan republike proglasili najboljšega gorenjskega športnika oziroma bomo dobili desetico najboljših gorenjskih športnic in športnikov. Uspehov gorenjskih športnic in športnikov najrazličnejših panog je bilo letos dovolj tako, da upamo, da bodo imeli bralci na voljo dovolj imen športnic in športnikov, da jih uvrstijo v desetico najboljših.

Hkrati pa bomo prvič letos organizirali anketo za izbor najboljših gorenjskih ekip. Tudi v ekipnih (moških — ligaških) tekmovaljih so imeli gorenjski predstavniki v letošnjem letu velike uspehe. Izbrali bomo skupaj z vami najboljšo petorico gorenjskih ekip.

Zato vas že danes vabimo, da sodčujete v naši anketi in nam sproti pošiljate glasovalne listke, ki jih bomo objavili v petih zaporednih številkah našega glasila.

J. Javornik

Od nedelje do nedelje

NOGOMET — Gorenjski predstavniki so imeli v nedeljo bolj malo uspeha. Vsi trije so osvojili skupaj le dve točki. Rezultati: Tolmin : Triglav 2:2 (1:2), LTH : Sava 0:0, Zagarje : Lesce 7:0 (4:0).

Pari prihodnjega kola: Triglav : Koper, Tabor : Lesce, Usnjar : LTH.

ROKOMET — V nedeljo je bilo odigrano zadnje kolo v moški in ženski republiški ligi. Obe gorenjski ekipi v moški konkurenci sta končali jesenski del prvenstva zelo klavrno. Rokometaši Kranja so zasedli zadnje mesto, Tržič pa je pristal na desetem mestu, torej oba v nevarnih vodah za slovo od republiške lige. V zadnjem kolu sta spet obe ekipi izgubili, Tržič z Medvodami 10:12, Kranj pa je doživel poraz s Slovenj Gradcem s 17:18.

Edina svetla točka gorenjskih predstavnikov v republiških ligah pa je ekipa rokometarjev iz Selc. Ekipa je osvojila odlično tretje mesto, takoj za letošnjim prvakom Branikom.

ODBOJKA — V okviru druge zvezne lige so Jesenice izgubili v Izoli z 2:3. V prihodnjem kolu bodo Jesenice nastopile doma v igri z Branikom.

HOKEJ NA LEDU — V tretjem kolu zvezne lige so Jesenice premagale Partizana z 18:4, Kranjska gora pa je izgubila z Olimpijo z 1:8.

J. Javornik

Pomoč Banjaluki: Nihče noče biti zadnji

(Nadalj. s 1. str.)

Dom onemoglih, Carinarnica, Vodovod, otroški vrtec Julke Pibernik, ZIC, Delikatosa, občinska konferenca SZDL, Ljubljana transport, osnovna šola Mojstrana, Bolnica, Zdravstvena šola, Izolirka, osnovna šola Zirovnica, Stanovanjsko podjetje, Komunalni servis, splošno gradbeno podjetje Sava, kovinsko obrtno podjetje Mojstrana in Rožca.

Pomoč omenjenih delovnih in družbenih organizacij iz jeseniške občine je denarna in materialna. Njena vrednost znaša 135.000 dinarjev.

RADOVLJICA: Razen organizacij, ki smo jih omenili v zadnji številki našega časnika, so za Banjaluko pomoč prispevale še naslednje organizacije: hotel Podvin, Go-

renjska kreditna banka Radovljica in hotel Grajski dvor. V ostalih delovnih organizacijah bodo samoupravni organi še ta teden sklepali o višini in obliki pomoči.

V četrtek sta iz Radovljice odpeljala v prizadeto Banjaluko dva tovornjaka, natovorjena z desetimi tonami pomoči, predvsem jabolki. Da so bili v Banjaluki te pošiljke zares veseli, pove dejstvo, da so kljub gneči na kraju za oddajo pomoči tovornjaka takoj raztovorili in izkazovali veliko mero hvaležnosti. Razen jabolk sta tovornjaka peljala v Banjaluko tuči šotore, očeje, jopice in obutev.

KRANJ: Na kranjskem štabu za zaščito pred naravnimi nesrečami so nam povedali, da so prizadetim ob po-

tresu v Banjaluki pomagala tudi naslednja podjetja: Iskra, Projektivno podjetje, Gorenjska kreditna banka, Gorenjski muzej in skupščina občine (dodatna pomoč v materialu). Skupna vrednost do sedaj zbrane pomoči za Danjaluko in Bosansko Krajino znaša 231.814 dinarjev, od tega 138.900 v denarju in 92.414 v materialu. Podjetja in ustanove, ki še niso prispevale za prizadete ob potresu, čakajo na sklepe samoupravnih organov.

KRANJ, 4. novembra — Včeraj popoldne smo se na občinskih štabih za zaščito pred naravnimi nesrečami ponovno pozanimali, kako poteka na Gorenjskem akcija za pomoč Banjaluki. Seznamu podjetij, ki so že prispevala za prizadete v Bosanski Krajini, sta se v tržiški občini priključila še podružnica Gorenjske kreditne banke in BPT, na Jesenicah skupščina

občine, v Kranju pa Iskra (nabavni oddelek), Osrednja knjižnica, Ingegniering in Elektro Kranj. Skupna po-

moč v kranjski občini znaša že 268.564 dinarjev, od tega 151.150 v gotovini in 117.414 v materialu. J. K.

Zlomljena svečka

Mrak je legal na zemljo in odel pokopališče v škratno barvo. Sence so postajale daljše, medleča svetloba jasnega poznooktobrskega dne se je plazila med nagrobniki in križi ter risala po tleh čudne, hieroglifom podobne silhete. Ob nekem grobu sta čepeli dve ženski in s smešnimi, nevajenimi gibi pulili plevel. Večji del korenin je ostal v tleh, kajti drugi, negovani prsti jih niso mogli izvleči. Gomila je bila zanemarjena, brez dvoma jo že vsaj leto dni ni nihče počistil. Zato pa sta klečeči in sopeči gospe dajali slutiti, da jima skrb za razkošno zunanost zemlje obilico časa. Trenutno zamazane roke so se šibile pod težo bogatega nakitja. Njuna obraza, s katerih je mreža gubic vztrajno odganjala videz mladostne svežine, so prekrivale debele plasti kreme in pudra. Razkošni čevlji, obleka in prireški bi zbudili spoštovanje tudi pri najbolj prefinjenem poznavalcu sodobne mode. Skratka, videz obeh je bil v popolnem nasprotju z zaraščenim grobom.

»Dobro bo, Marija!« se je oglasila ena od žensk. »Jutri zjutraj vrtnar pripelje črnico, saj veš. Prekril bo štrclje. Semle postaviš še košaro s cvetjem — skoraj petdeset tisočakov sem plačala zanjo, ampak resnično je čudovita — okrog pa sveče. Boš videla, kakšne oči bosta imeli stara F... in tista koza L...«

Babnici sta se zadovoljno hihitali. Vstali sta in zmetali plevel čez pokopališki zid, vendar tako, da so posamezni lističi ter drobci zemlje ponesnažili sosednja grobova svojcev gospe F... in »tiste koze L...«.

Medtem je pokrajino zajela tema. Voščenske po očičenih grobovih in grobnicah so okolico spremenile v svet iz pravljice. Bil je pač večer pred dnevom mrtvih.

Na poti, posuti z drobnim belim peskom, ki vijuga med spomeniki in križi, so zaškripali koraki. Od vrat sem je prihajal možakar bednega videza, pokrit s pomčkanim klobukom in oblečen v zamaščene hlače in suknjič. Negotov, cepajoč korak in vonj po žganju, ki ga je širil okrog sebe, sta izdajala pijančka. Obstal je pred skromnim, vegastim nagrobnikom, štrlečim iz gomile blizu obeh dan. Dlani sta mu segli v žep in izvlekli prelomljeno svečko. Ogledoval si jo je, potem pa se sklonil in jo zarinil v mehko zemljo. Pri tem so mu udje drgetali, da je izgubil ravnotežje in telebnil na gomilo.

»Skandal, sramota!« sta zakokodakali ženski, budno opazujoč početje prišleka. Čeprav moški pripombe ni mogel preslišati, je ostal neprizadet. Dvignil se je s tal, prižgal svečo, še malce počakal, nato pa odšel.

»Moral bi ga zapreti,« je pripomnila ogorčena gospa Marija.

»Ali ni to Peter? Groza kakšen prostak je postal! Pravijo, da odkar so mu umrli žena ter hčerki, le še popiva. In tako eleganten fant je bil.«

»Menda jutri ja ne bo prišel! Cisto zraven naju bi stal. Strašno! Ljudje utegnejo pomisliti, da smo v sorodstvu,« sta tuhtali.

Toda Petra naslednji dan ni bilo. Edinkrat v celem letu. Obsedel je v gostilni, sam samcat, in praznil kozarčke. Ni hotel motiti someščanov, ki so prišli na pokopališče, prišli edinkrat v celem letu. Premišljeval je o duši teh ljudi, o tem, kako se merijo s pogledi, ocenjujoč prireške in nove plašče sosed, škilijo na grobove in skušajo ugotoviti ceno rož, nagrobnikov, svečnikov, košaric, kipcev in vaz ter pretehtati globino lastnikovega žepa. Cisto jasno je videl pred seboj armado sebičnežev, ki žalno svečanost spremenjajo v modno revijo, v demonstracijo osebne moči in ugleda, v razkazovanje družbenega vpliva in ki se togo, na pogled resnobno priklanjajo, a si hkrati z rentgensko točnostjo zapomnijo vse, kar jim pride na oči. Videl je gospo F... in gospo L... kako sršita proti svojima načičkanima sosedama in kako jima ti dve vračata milo za drago. Pri tem so mrtvi postranska zadeva, o katerih — razen redkih izjem — nihče ne razmišlja.

»Krčmar, še enega!« je ukazal pijanček, želeč zatreti naraščajočo slabost. I. Guzelj

IZZREBANI RESEVALCI NAGRADNE KRIZANKE TRGOVSKEGA PODJETJA MURKE IZ LESC. — V ponedeljek popoldne so v prostorih našega uredništva žrebali reševalce nagradne križanke. Pri žrebanju so sodelovali reševalci, predstavniki Murke in predstavniki uredništva Glasa. Prvotno so bile razpisane tri nagrade, vendar se je trg. podjetje Murka pozneje odločilo še za tri.

Izžrebani reševalci:

1. Martja Friškovec, Kranj, Smedniška 60 b — električna grelna blazina, 2. Darja Friškovec, Kranj, Smedniška 60 b — električna grelna blazina, 3. Boštjan Trilar, Kranj, Skofjeloška 50 — električna grelna blazina, 4. Helena Strnad, Kranj, Ulica 1. avgusta 3 — električni mlinček za kavo, 5. Marija Kramar, Kranj, Partizanska 3 — raženj za čevapčiče, 6. Franc Šilar, Kranj, Gosposvetska 17 — električna mesoreznica.

Ameriški vojaki bodo zapustili Vietnam!

V ponedeljek zvečer je ameriški predsednik Nixon na televiziji spregovoril ameriškim državljanom. Govor je posvetil Vietnamu. Povedal je, da se je z voditelji Južnega Vietnama sporazumel o popolnem umiku ameriških vojakov iz Vietnama. Zamenjale naj bi jih čete saigonskega režima. Povedal je tudi, da je izdelal svoj načrt za mir v tem delu sveta in izrazil upanje, da se mu bo posrečil. To pa ne pomeni, je dejal predsednik Nixon, ameriškega neangažiranja na bojiščih v jugovzhodni Aziji, ampak bodo imele ZDA še vedno svoj vpliv v tem delu Azije.

Ameriški predsednik je v svojem govoru izjavil, da je osebno pisal pokojnemu severnovietnamskemu predsedniku Ho š Minh, da resnično želi konec vojne, vendar je bil odgovor voditelja Severnega Vietnama negativen. Dokaz, da ZDA resnično želijo končati vojno v Vietnamu, je postopen umik ameriških vojakov in zmanjšane taktične in strateške operacije ameriškega letalstva na področju Severnega Vietnama. Nixon je pozval Američane, naj podpro njegov mirovni načrt, v katerem »ZDA ne bodo premagane in ne ponžane.« —jk